

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR.410.021.03.2020

Pan
Jan Dziedzina
Wójt Gminy Łącko
33-390 Łącko 445

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/046 – Zbieranie i oczyszczanie ścieków komunalnych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Łącko, 33-390 Łącko (dalej: <i>Urząd</i>)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jan Dziedzina, Wójt Gminy Łącko (dalej: <i>Wójt</i>) (akta kontroli str. 3)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Planowanie, monitorowanie, koordynowanie i nadzorowanie realizacji zadań w zakresie gospodarki ściekowej. 2. Sprawowanie nadzoru nad postępowaniem ze ściekami komunalnymi. 3. Finansowanie zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych.
Okres objęty kontrolą	Lata 2018-2020 (III kwartał) z wykorzystaniem dowodów powstałych przed/po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	Rafał Rossowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/151/2020 z dnia 7 października 2020 r., nr LKR/54/2021 z dnia 23 kwietnia 2021 r. (akta kontroli str. 1-2, 491-492)

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Gmina Łącko (dalej: *Gmina*) była organizacyjnie przygotowana do realizacji zadań dotyczących zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych. Nadzór i wykonanie zadań realizowały merytoryczne komórki Urzędu, jak i jednostka organizacyjna Urzędu, tj. Zakład Gospodarki Komunalnej³. NIK zauważa przy tym, że zakresy obowiązków powinny zawierać uszczegółowienia dotyczące zadań wykonywanych przez pracowników komórek Urzędu.

Zaplanowano w okresie objętym kontrolą i zrealizowano zadania z zakresu gospodarki ściekowej ujęte w piątej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych⁴, z wyjątkiem budowy oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej w miejscowości Kadcza. Inwestycję tę przesunięto w czasie z przyczyn niezależnych od Urzędu. Kontrola wykazała jednak, że nierzetelnie ustalono możliwe do osiągnięcia rezultaty w wyniku realizacji zadań ujętych w AKPOŚK 2017 dot. budowy kanalizacji w aglomeracji Łącko. Według stanu na koniec III kwartału 2020 r. w aglomeracji Łącko nie osiągnięto założonego w AKPOŚK 2017 wskaźnika zbierania sieci (90,0% wobec planowanego wskaźnika na poziomie 96,0%), mimo zrealizowania przyjętego zakresu rzeczowego zadań (budowa sieci kanalizacyjnej o długości 11,1 km).

Dokonano przeglądu obszarów i granic aglomeracji oraz zaistniałych zmian równoważnej liczby mieszkańców w aglomeracji. W okresie objętym kontrolą (01.01.2018 – 30.09.2020) nie dokonywano zmian dotyczących aglomeracji Łącko. Aglomeracja ta została wyznaczona uchwałą Sejmiku Województwa Małopolskiego z 24 lutego 2014 r. w sposób zgodny z obowiązującymi wówczas przepisami prawa. Natomiast w grudniu 2020 r. Rada Gminy przyjęła uchwały w sprawie wyznaczenia aglomeracji Łącko i Łącko – Jazowsko, których projekty zostały pozytywnie zaopiniowane przez właściwe w tym zakresie podmioty. Uchwały te podjęte zostały przed utratą mocy przez poprzednio regulujące te kwestie akty prawa miejscowego (31 grudnia 2020 r.). NIK zwraca przy tym uwagę, że zmiana granic aglomeracji Łącko i Łącko – Jazowsko dokonana na podstawie określonych powyżej uchwał pozwoliła wprowadzić na osiągnięcie wymaganych wskaźników dot. gospodarki ściekowej, lecz równocześnie wyłączenie z aglomeracji słabiej skanalizowanych terenów może nie sprzyjać poprawie realizacji zadań na tych obszarach.

Pracownicy Zakładu monitorowali i weryfikowali pozyskiwane dane w zakresie gospodarki ściekowej, w oparciu o prowadzoną ewidencję zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, która jednak była prowadzona nierzetelnie.

Sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych⁵ za 2018 r. i 2019 r. zostały terminowo przekazane właściwemu odbiorcy. Stwierdzono jednak, że zostały one sporządzone nierzetelnie m.in. w zakresie danych dotyczących liczby mieszkańców, którzy korzystali z poszczególnych metod odprowadzania nieczystości ciekłych z terenu Gminy i ilości tych nieczystości odprowadzonych z terenów aglomeracji.

NIK negatywnie ocenia sprawowanie nadzoru nad postępowaniem ze ściekami komunalnymi na obszarze Gminy. Ustalenia kontroli NIK wskazują, że Wójt Gminy nie wywiązał się właściwie z obowiązków określonych w art. 5 ust. 6 ustawy z dnia

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej. W niniejszym wystąpieniu zastosowano ocenę opisową.

³ Dalej: ZGK lub Zakład.

⁴ Zatwierdzona przez Radę Ministrów w dniu 31 lipca 2017 r., dalej: AKPOŚK 2017.

⁵ Dalej: KPOŚK.

13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁶ w części dotyczącej gospodarki ściekowej. W okresie objętym kontrolą Gmina nie prowadziła kompleksowej kontroli prawidłowości opróżniania zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków przez swoich mieszkańców. Tymczasem z szacunków NIK wynika, że ze zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni odbieranych było nie więcej niż 8,8% powstających ścieków, a poza ewidencją pozostawało ponad 80 tys.m³ nieczystości ciekłych gromadzonych w tych urządzeniach. Zdaniem NIK tak duże, szacowane ilości nieczystości ciekłych, mogące znajdować się poza ewidencją, wskazują na duże ryzyko zanieczyszczenia wód lub powierzchni ziemi. Ponadto kontrola wykazała, że nie podejmowano stosownych działań pomimo posiadania przez Gminę informacji o niezawarcie przez ponad 90% mieszkańców posiadających zbiorniki bezodpływowe umów na ich opróżnianie, podczas gdy obowiązek posiadania takich dokumentów ustanowiono w art. 6 ust. 1 ucpg a konieczność zorganizowania przez Gminę opróżniania zbiorników bezodpływowych w określonych powyżej przypadkach, w tym wydania stosownych decyzji z rygorem natychmiastowej wykonalności, wynika wprost z postanowień art. 6 ust. 6-8 cyt. ustawy.

Gmina prowadziła ewidencję zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, jednakże ewidencja ta była nierzetelna i niezgodna z obowiązującymi wymogami, ponieważ nie umożliwiały wykonania zadań określonych w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 2 ucpg. Dodatkowo badania kontrolne NIK wykazały, że w przedmiotowej ewidencji nie ujęto wszystkich nieruchomości korzystających ze wskazanych powyżej form odprowadzania nieczystości ciekłych.

Weryfikowano rzetelność, w tym terminowość, sprawozdań o ilości odebranych i przekazanych do zlokalizowanych nie tylko w Gminie zlewni ścieków, składanych przez przedsiębiorców oraz ZGK. Ponadto Gmina podejmowała działania dotyczące przyłączania do sieci użytkowników, którzy byli do tego zobowiązani. Stwierdzone nieprawidłowości w tym obszarze dotyczyły także nierzetelnego sporządzenia sprawozdania SG-01 za 2018 r. złożonego do GUS.

NIK ocenia pozytywnie podejmowane przez Gminę działania w zakresie pozyskania i zabezpieczenia środków finansowych dla pełnej i terminowej realizacji zaplanowanych zadań w zakresie gospodarki ściekowej na terenie aglomeracji. Gmina wykonała zaplanowane wydatki oraz w sposób prawidłowy uwzględniła je sprawozdaniach z realizacji KPOŚK za lata 2018 i 2019. W wyniku realizacji zadań inwestycyjnych ujętych w AKPOŚK 2017 oraz zmiany granic aglomeracji pod koniec 2020 r., w obu aglomeracjach wyznaczonych na terenie Gminy Łącko, spełnione zostały wszystkie trzy warunki, określone w dyrektywie Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych⁷ w zakresie wydajności oczyszczalni, standardów oczyszczania ścieków oraz wyposażenia aglomeracji w odpowiednie systemy zbierania ścieków.

⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 1439, ze zm., dalej: *ucpg*.

⁷ Dz. Urz. UE L 135 z 30.05.1991, str. 40, ze zm., dalej: *dyrektywa ściekowa*.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR	1. Planowanie, monitorowanie, koordynowanie i nadzorowanie realizacji zadań w zakresie gospodarki ściekowej
Opis stanu faktycznego	1.1 Organizacja zadań w zakresie gospodarki ściekowej Zarządzeniem nr 14/2015 Wójta Gminy Łącko z dnia 2 lutego 2015 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Łącko⁹ (dalej: <i>Regulamin organizacyjny</i>) ustalono regulamin Urzędu. (akta kontroli str. 7-39) Z zakresu ustawy ucpg Referatowi Planowania Przestrzennego, Nieruchomości i Ochrony Środowiska¹⁰ przypisano m.in. następujące zadania: • przygotowywanie projektu Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy, • nadzór nad przestrzeganiem Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy, • prowadzenie kontroli w zakresie określonym ustawą, • prowadzenie ewidencji: – zbiorników bezodpływowych w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej w uzgodnieniu z wydziałem Inwestycji, Nieruchomości i Planowania Przestrzennego, – przydomowych oczyszczalni ścieków w celu opracowania sposobu pozbywania się komunalnych odpadów ściekowych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej w uzgodnieniu z wydziałem Inwestycji, Nieruchomości i Planowania Przestrzennego. W Urzędzie wyżej wskazanych zadań nie przypisano konkretnym osobom. Nadzór nad Zakładem na podstawie Regulaminu organizacyjnego sprawował bezpośrednio Wójt. (akta kontroli str. 7-39, 114-119, 180-182, 215-216) Jak wyjaśnił Wójt, nie wszystkie zadania są przyporządkowane poszczególnym pracownikom, ponieważ niektóre zadania wynikają z Regulaminu organizacyjnego oraz dyspozycji wydawanych przez bezpośredniego przełożonego do zrealizowania danego zadania. (akta kontroli str. 206-213) Uchwałą nr 107/XXXVI/2013 Rady Gminy Łącko z dnia 18 grudnia 2013 r. upoważniono Kierownika ZGK do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej, m.in. do wydawania decyzji na podstawie art. 6 ust. 7 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, tj. w zakresie obowiązku uiszczania opłat za odbieranie odpadów komunalnych lub opróżnianie zbiorników bezodpływowych. Uchwałą nr 94/XXXV/2013 Rady Gminy Łącko z dnia 26 listopada 2013 r. powierzono ZGK obowiązkowe zadanie własne gminy utrzymania czystości

⁸ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Zmieniając Regulamin organizacyjny Zarządzeniem Nr 158/2015 Wójta Gminy Łącko z dnia 23 grudnia 2015 r. wprowadzono zmiany w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Gminy Łącko i Nr 82/2019 z 31 maja 2019 r.

¹⁰ Dalej: *ref. PNO*.

i porządku na terenie Gminy Łącko, w tym m.in. prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej, prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej.

(akta kontroli str. 110-113)

Zgodnie z obowiązującym w Urzędzie Regulaminem organizacyjnym oraz powierzeniem ZGK zadań własnych gminy dotyczących utrzymania czystości i porządku realizację następujących zadań przydzielono w zakresie:

- tworzenia oraz dokonywania okresowego przeglądu obszarów i granic aglomeracji – ZGK i Kierownik Ref. PNO,
- prowadzenia inwestycji w zakresie zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych – ZGK oraz Referat Inwestycji i Rozwoju,
- utrzymania i eksploatacji urządzeń kanalizacyjnych – ZGK,
- identyfikacji nieruchomości niepodłączonych do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej oraz egzekwowania od ich właścicieli obowiązku podłączenia tych nieruchomości do ww. sieci – nie wskazano, jednakże zajmował się tym ZGK,
- prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków – Ref. PNO, ZGK,
- kontroli gromadzenia nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych oraz częstotliwości ich opróżniania, w tym zawartych umów na ich opróżnianie – nie wskazano,
- prowadzenia ewidencji udzielonych i cofniętych zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych - Urząd Gminy - Referat Organizacyjno-Administracyjny oraz Referat Planowania Przestrzennego, Nieruchomości i Ochrony Środowiska (merytorycznie),
- kontroli spełniania przez przedsiębiorców warunków wydanych ww. zezwoleń oraz weryfikacji składanych przez nich w trybie art. 9o ucpg kwartalnych sprawozdań – ZGK, Kierownik Ref. PNO,
- zapewnienia opróżniania zbiorników bezodpływowych – ZGK oraz Przedsiębiorcy, a w przypadku gdy właściciel nieruchomości nie zawarł umowy na opróżnianie zbiornika – Kierownik ZGK w zakresie wydania decyzji nakazującej wykonanie obowiązku z art. 5, ust. 1-4 ucpg.

Nadzorem nad ZGK zajmował się bezpośrednio Zastępca Wójta, a od 1 lipca 2019 r. Wójt.¹¹

Jak wyjaśnił Wójt, poszczególne zadania związane z nadzorem zlecane są pracownikom Urzędu Gminy ustnie w zależności od zakresu, jaki ma zostać opracowany lub przeanalizowany w danym momencie.

(akta kontroli str. 7-39, 179, 180-182, 206-213)

Wójt wyjaśnił również, że dane służące do sporządzania sprawozdań z realizacji AKPOŚK 2017 pochodzą z Referatu Rozwoju i Inwestycji (w zakresie bieżących i planowanych inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej) oraz ZGK, który finalnie przysyłał sprawozdania.

(akta kontroli str. 206-213)

Nadzór nad realizacją zadań w zakresie postępowania ze ściekami komunalnymi na obszarach nieobjętych siecią kanalizacyjną, jak wyjaśnił Wójt, przekazano ZGK.

(akta kontroli str. 206-213)

¹¹ Zarządzenie nr 82/2019 Wójta Gminy Łącko z 31 maja 2019 r. w sprawie zmian w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Gminy Łącko.

Uchwałą nr 93/XXXVIII/2017 Rady Gminy Łącko z 29 września 2017 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Łącko¹² w §8 ustalono następujące zasady w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych:

- właściciele nieruchomości zabudowanych usytuowanych na terenach nieuzbrojonych w sieć kanalizacji sanitarnej zobowiązani są do utrzymania w odpowiednim stanie technicznym i sanitarnym zbiorników bezodpływowych do gromadzenia nieczystości płynnych poprzez zapewnienie systematycznego usuwania nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych oraz niedopuszczenia do ich przepełnienia i wylewania się ścieków na powierzchnię,
 - opróżnianie zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni przydomowych odbywa się na podstawie zamówienia właściciela nieruchomości, złożonego do uprawnionego podmiotu,
 - częstotliwość opróżniania z osadów ściekowych zbiorników oczyszczalni przydomowych wynika z ich instrukcji eksploatacji,
 - zanieczyszczenia powstające w wyniku załadunku i transportu odpadów komunalnych oraz nieczystości płynnych, pracownicy podmiotu uprawnionego mają obowiązek natychmiast usunąć,
 - zabrania się indywidualnego opróżniania zbiorników bezodpływowych przez właścicieli nieruchomości z wyjątkiem uprawnionych podmiotów,
- czym spełniono wymagania określone w art. 4 ust. 2 pkt 3 ucpg.

(akta kontroli str. 49, 50-57)

1.2 Weryfikacja aglomeracji

W Gminie Łącko w okresie objętym kontrolą utworzone były dwie aglomeracje: Łącko – Jazowsko i Łącko.

Aglomerację Łącko – Jazowsko wyznaczono Uchwałą nr XLVII/756/2010 Sejmiku Województwa Małopolskiego z 2 lipca 2010 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Łącko – Jazowsko¹³, którą zmieniono Uchwałą nr V/53/15 Sejmiku Województwa Małopolskiego z 26 stycznia 2015 r.¹⁴ Zmiana granic aglomeracji dotyczyła rezygnacji z budowy systemów kanalizacyjnych na terenie Gminy Łącko w miejscowościach: Obidza, Brzyna i Maszkowice – część. Po przeprowadzeniu analizy wskaźnik długości sieci dla całego obszaru wyłączonego z aglomeracji wynosił 79 osób na 1 km planowej do budowy sieci kanalizacyjnej¹⁵.

(akta kontroli str. 104-109, 153-154)

Aglomerację Łącko wyznaczono Uchwałą Sejmiku Województwa Małopolskiego nr XLVIII/768/14 z 24 lutego 2014 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Łącko¹⁶ na podstawie obowiązujących wówczas przepisów¹⁷. Zaproponowany przez Radę Gminy Łącko projekt ww. uchwały zawierał elementy przewidziane w §4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2010 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru i granic aglomeracji¹⁸. Pomimo niespełniania przez aglomerację Łącko warunku wskaźnika długości sieci (minimum 120 osób na 1 km

¹² Zgodnie z art. 4 ust. 1 ucpg Projekt Uchwały został pozytywnie zaopiniowany przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Sączu (pismo z 21 września 2017 r., znak: PSE-NHK-434-MK-83/17).

¹³ Po zaopiniowaniu projektu zmiany wyznaczenia aglomeracji Łącko – Jazowsko przez Radę Gminy Łącko Uchwałą nr 40/2010 z 28 maja 2010 r.

¹⁴ Po zaopiniowaniu projektu zmiany wyznaczenia aglomeracji Łącko – Jazowsko przez Radę Gminy Łącko Uchwałą nr 87/III/2014 z 19 grudnia 2014 r.

¹⁵ Dla miejscowości Obidza wskaźnik wynosił 87 mieszkańców/km sieci, Brzyna – 63 i Maszkowice (część) – 75.

¹⁶ Po zaopiniowaniu projektu zmiany wyznaczenia aglomeracji Łącko przez Radę Gminy Łącko Uchwałą nr 20/XXXIX/2014 z 12 lutego 2014 r.

¹⁷ Na podstawie art. 43 ust. 2a ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r., poz. 145, ze zm.).

¹⁸ Dz. U. z 2010 r., Nr 137, poz. 922.

sieci kanalizacyjnej) wynoszącego 91 mieszkańców na 1 km sieci kanalizacyjnej wyznaczając aglomerację uwzględniono zapisy §3 ust. 5 pkt. 1 i 4 oraz ust. 6 ww. rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2010 r., tj. o przynajmniej jednoprocentowym średnim spadku w kierunku istniejącej lub przewidywanej do budowy oczyszczalni ścieków (dla miejscowości Łącko wynosił 3,9% i dla miejscowości Zabrzeż 2,7%), a ponadto aglomeracja Łącko objęta była Południowomałopolskim Obszarem Chronionego Krajobrazu, Natura 2000 – Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego oraz obszarem dwóch stref ochrony bezpośredniej ujęcia wody pitnej. Wskazane czynniki były zgodne z wymaganiami ówczesnie obowiązujących przepisów prawa.

(akta kontroli str. 97-102, 103-109, 183-184)

Wskazane aglomeracje były ujęte w AKPOŚK 2017 oraz w projekcie VI aktualizacji KPOŚK¹⁹.

W AKPOŚK 2017 w aglomeracji Łącko zaplanowano m.in. przebudowę oczyszczalni ścieków w Łącku²⁰ natomiast w aglomeracji Łącko – Jazowsko budowę oczyszczalni ścieków w miejscowości Kadcza²¹.

(akta kontroli str.156-159, 173-178)

W Urzędzie 3 lutego 2020 r. przeprowadzono przegląd obszarów i granic aglomeracji Łącko oraz Łącko – Jazowsko w zakresie prawidłowości ich wyznaczenia (m.in. zgodności RLM z uchwały z RLM aglomeracji) oraz możliwości wypełnienia przez aglomeracje warunków zgodności z dyrektywą ściekową. Podczas weryfikacji wzięto pod uwagę m.in. uchwały Sejmiku Województwa Małopolskiego dotyczące aglomeracji, planowane w AKPOŚK 2017 zadania i stan ich wykonania. Na podstawie danych stanu realizacji inwestycji w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków w aglomeracji Łącko i Łącko-Jazowsko oraz corocznych sprawozdań z wykonania KPOŚK, jak również aktualnych formach ochrony przyrody w trakcie przeglądu stwierdzono, że nie ma potrzeby zmiany granic obszarów obu aglomeracji. Wyznaczone wcześniej aglomeracje spełniały warunek wskaźnika sieci oraz nie zwiększyła się równoważna liczba mieszkańców wskazana w aglomeracji. Stan realizacji inwestycji daje możliwości wypełnienia przez aglomeracje warunków zgodności z dyrektywą ściekową. Tereny nieobjęte obszarem aglomeracji, nie spełniają warunku wskaźnika sieci i nic nie wskazuje na to, że w przyszłości ten wskaźnik można tam będzie osiągnąć. Ponadto na obszarach aglomeracji nie uległy zmianie tereny objęte formami ochrony przyrody określonymi w ustawie o ochronie przyrody, a więc również pod tym kątem nie ma potrzeby zmiany granic.

(akta kontroli str. 203-205)

W okresie objętym kontrolą nie dokonywano zmian dotyczących aglomeracji.

W 2015 r. uchwałą nr V/53/15 Sejmiku Województwa Małopolskiego z 26 stycznia 2015 r. na podstawie wniosku złożonego pismem Wójta z 30 lipca 2014 r.²² dokonano zmiany aglomeracji Łącko – Jazowsko. Wójt przedstawił Propozycję planu aglomeracji Łącko – Jazowsko, która została sporządzona na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Łącko oraz wieloletnich planów rozwoju i modernizacji urządzeń wodociagowych i kanalizacyjnych Gminy Łącko. Mając na uwadze realizację postanowień KPOŚK oraz osiągnięcie wskaźnika koncentracji na minimalnym poziomie 120 osób nowo podłączonych na 1 km sieci kanalizacyjnej, Wójt Gminy Łącko dokonał weryfikacji

¹⁹ Dalej: AKPOŚK 2021.

²⁰ Realizację inwestycji rozpoczęto 2 maja 2017 r. z planowanym terminem zakończenia 31 grudnia 2019 r.

²¹ Działania przygotowawcze rozpoczęto 27 marca 2014 r., prace inwestycyjne 1 lipca 2019 r. a planowany termin zakończenia inwestycji zaplanowano na 31 grudnia 2021 r.

²² Znak ZGK7610/1/14.

przyjętych pierwotnie rozwiązań zarówno w kontekście przedmiotowego rozporządzenia, jak i obowiązujących wytycznych umożliwiających finansowanie zadań w ramach KPOŚK. Zmiana granic istniejącej aglomeracji dotyczyła rezygnacji z budowy systemów kanalizacyjnych na terenie Gminy Łącko w miejscowościach: Obidza, Brzyna, Maszkowice – część. Zmiana spowodowała ograniczenie obszaru objętego aglomeracją, jak również zmniejszenie liczby mieszkańców aglomeracji o łącznie 1 680 mieszkańców oraz 200 osób czasowo przebywających na terenie aglomeracji przy konieczności wybudowania 23,9 km sieci kanalizacyjnej. Bez ww. zmiany wskazane parametry nie spełniałyby wymagań dotyczących liczby mieszkańców na 1 km planowanej do realizacji sieci kanalizacyjnej i wynosiły 79 przy koniecznych 90 lub 120 w zależności od położenia obszaru w stosunku do oczyszczalni ścieków. Natomiast wskutek przedmiotowej zmiany osiągnięto planowany wskaźnik koncentracji na poziomie 91 mieszkańców na 1 km sieci kanalizacyjnej.

(akta kontroli str. 103-109)

W okresie objętym kontrolą nie wyznaczano aglomeracji na terenie Gminy Łącko, jednakże w 2015 r. dokonano zmiany wyznaczenia aglomeracji Łącko – Jazowsko, a w 2014 r. wyznaczono aglomerację Łącko.

(akta kontroli str. 97-109)

Gmina w ankiecie aktualizacyjnej na potrzeby sporządzenia AKOPOŚK 2021 zawarła dane dotyczące m.in. aglomeracji Łącko, które były zgodne z Uchwałą Sejmiku Województwa Małopolskiego w sprawie wyznaczenia aglomeracji Łącko oraz z przeprowadzonym przeglądem obszarów i granic aglomeracji Łącko oraz Łącko – Jazowsko.

W VI aktualizacji KPOŚK dla aglomeracji Łącko wskazano m.in. RLM – 6 236, w tym korzystających z sieci kanalizacyjnej RLM – 4 895 mieszkańców i 160 RLM osób czasowo przebywających w aglomeracji. Do realizacji zaplanowano budowę kanalizacji sanitarnej w Łącku, Maszkowicach i Zabrzeży oraz przebudowa/rozbudowa oczyszczalni w Łącku – II etap.

W przypadku aglomeracji Łącko – Jazowsko RLM – 2 537, w tym korzystających z sieci kanalizacyjnej RLM – 1 527 mieszkańców i 80 RLM osób czasowo przebywających w aglomeracji. Do realizacji zaplanowano budowę kanalizacji w m. Jazowsko i Kadcza wraz z oczyszczalnią ścieków.

(akta kontroli str. 97-102, 173-178, 183-184, 203-205, 288-291)

Rada Gminy Łącko 29 grudnia 2020 r. Uchwałą nr 108/XXVIII/2020 w sprawie wyznaczenia aglomeracji Łącko i Uchwałą nr 109/XXVIII/2020 w sprawie wyznaczenia aglomeracji Łącko – Jazowsko wyznaczyła aglomeracje, tj. przed końcem obowiązywania uchwał określonym w art. 565 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne²³. Obie uchwały uzgodniono z Dyrektorem Zarządów Zlewni w Nowym Sączu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie²⁴ oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Krakowie²⁵.

(akta kontroli str. 438-469)

²³ Dz. U. z 2020 r., poz. 310, ze zm., dalej: *ustawa prawo wodne*.

²⁴ Projekt uchwały w sprawie wyznaczenia aglomeracji Łącko Postanowienie znak: KR.ZZŚ.3.417.37.2020.KM z 17 grudnia 2020 r. i projekt uchwały w sprawie wyznaczenia aglomeracji Łącko - Jazowsko Postanowienie znak: KR.ZZŚ.3.417.48.2020.KM z 16 grudnia 2020 r.

²⁵ Projekt uchwały w sprawie wyznaczenia aglomeracji Łącko, Postanowienie znak: ZS.400.2.125.2020.ZW z 18 grudnia 2020 r. i projekt uchwały w sprawie wyznaczenia aglomeracji Łącko – Jazowsko, Postanowienie znak: ZS.400.2.124.2020.ZW z 18 grudnia 2020 r.

1.3 Planowanie zadań w zakresie gospodarki ściekowej na terenie aglomeracji i obszarach poza aglomeracją

W AKOPŚK 2017 do realizacji w aglomeracji Łącko – Jazowsko zaplanowano:

- budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kadcza oraz Jazowsko o łącznej długości 9,44 km, termin rozpoczęcia działań przygotowawczych 9 marca 2016 r., a zakończenie 1 lipca 2019 r., termin zakończenia inwestycji w zakresie sieci kanalizacyjnych i uzyskania efektów ekologicznych 31 grudnia 2021 r.²⁶,
- budowę oczyszczalni w miejscowości Kadcza, działania przygotowawcze inwestycji rozpoczęto 27 marca 2014 r., a prace inwestycyjne 1 lipca 2019 r. z przewidywanym terminem zakończenia inwestycji na 31 grudnia 2021 r.²⁷.

W AKPOŚK 2017 łącznie na inwestycje zaplanowano 13 444,4 tys. zł, w tym na budowę kanalizacji sanitarnej zaplanowano 9 444,4 tys. zł i na budowę oczyszczalni ścieków w Kadczy 4 000,0 tys. zł. Na realizację zadań 1 100,0 tys. zł Gmina przeznaczyła ze środków własnych, 1 000,0 tys. zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i 11 900,0 tys. zł z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego.

(akta kontroli str. 156-159, 227, 394-395)

W aglomeracji Łącko zaplanowano:

- budowę sieci kanalizacyjnej w miejscowości Zabrzeż (w ramach, której zaplanowano budowę sieci kanalizacyjnej w Łącko – Pożogi) o łącznej długości 11,11 km, termin rozpoczęcia prac przygotowawczych 2 maja 2016 r., a zakończenia 1 lipca 2017 r. z planowanym terminem zakończenia inwestycji na 31 grudnia 2021 r. oraz modernizację 5,0 km sieci z terminem rozpoczęcia prac przygotowawczych 1 września 2017 r., a zakończenia na 1 czerwca 2018 r. z zaplanowanym zakończeniem inwestycji 31 grudnia 2019 r.
- modernizację oczyszczalni w Łącku – termin rozpoczęcia prac przygotowawczych 2 maja 2016 r., prac inwestycyjnych 1 lipca 2017 r. z planowanym terminem zakończenia inwestycji 31 grudnia 2019 r. i uzyskania efektów ekologicznych w 2020 r.

W AKPOŚK 2017 wskazano, że łącznie na inwestycje zaplanowano 39 000,0 tys. zł, w tym na budowę kanalizacji sanitarnej zaplanowano 23 000,0 tys. zł i na modernizację oczyszczalni w Łącku 16 000,0 tys. zł. Na realizację zadań 1 500,0 tys. zł Gmina planowała przeznaczyć ze środków własnych, 2 000,0 tys. zł z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, 5 500,0 tys. zł Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz 30 000,0 tys. zł z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (realizację tych wydatków przedstawiono w pkt 3.2).

W realizacji zadań związanych z modernizacją oczyszczalni ścieków w zakresie osadów ściekowych zaplanowano zwiększenie suchej masy osadów powstających na oczyszczalni Jazowsku z 42 do 63 Mg s.m./rok (zwiększenie o 50%), a w przypadku Łącka z 243 do 290 Mg s.m./rok (zwiększenie o 19,3%). Nie planowano zmiany metody przeróbki osadu na oczyszczalni poprzedzającej zagospodarowanie i formy jego zagospodarowania.

(akta kontroli str. 156-159, 227)

²⁶ Na realizację zadania w systemie *zaprojektuj i wybuduj* 12 grudnia 2019 r. z wykonawcą zawarto umowę. Wg stanu na koniec 2020 r. wykonawca był na etapie uzgadniania dokumentacji projektowej w instytucjach, organach administracji.

²⁷ Na realizację zadania w systemie *zaprojektuj i wybuduj* 5 grudnia 2019 r. z wykonawcą zawarto umowę. W grudniu 2020 r. złożono wniosek o wydanie pozwolenia na budowę.

Na terenach poza aglomeracjami Gmina planowała wykonanie kanalizacji w Woli Kosnowej, Woli Piskulinie oraz w części m. Maszkowice i Jazowsko (tzw. os. romskie). Wskazane inwestycje zostały zrealizowane w okresie objętym kontrolą.

(akta kontroli str. 227, 373-380, 394-395, 396-423, 435)

Zakres zadań zaplanowany na potrzeby V aktualizacji KPOŚK, a następnie realizowany po jej przyjęciu miał zapewnić spełnienie przez obie aglomeracje wszystkich trzech warunków dyrektywy ściekowej, tj.:

- wydajność oczyszczalni ścieków będzie odpowiadała przynajmniej ładunkowi generowanemu na obszarze aglomeracji,
- jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych z każdej oczyszczalni będzie zgodna z wymaganiami określonymi w przepisach ustawy – Prawo wodne i przepisach wykonawczych do tej ustawy,
- wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych gwarantujące blisko 100% poziom obsługi.²⁸

(akta kontroli str. 156-159)

W AKPOŚK 2017 dla aglomeracji znajdujących się w Gminie Łącko po realizacji planowanych inwestycji dotyczących sieci kanalizacyjnych zaplanowano uzyskanie:

- wskaźników zbierania siecią (% RLM korzystających z sieci) w aglomeracji Łącko 96,0%, a w przypadku aglomeracji Łącko – Jazowsko 97%;
- przyrost liczby rzeczywistych mieszkańców podłączonych do sieci w aglomeracji Łącko o 1 000 mieszkańców, a w aglomeracji Łącko – Jazowsko o 850 mieszkańców.

(akta kontroli str. 156-159)

Decyzją z 23 grudnia 2014 r.²⁹ Starosta Nowosądecki udzielił Gminie Łącko pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie do rzeki oczyszczonych ścieków komunalnych z funkcjonującej mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków Łącko (RLM 4875). W związku z przebudową oczyszczalni ścieków w Łącku decyzją z 20 września 2019 r.³⁰ Dyrektor Zarządu Zlewni w Nowym Sączu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie uchylił ww. pozwolenie wodnoprawne wydane przez Starostę Nowosądeckiego udzielając jednocześnie pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie do rzeki Dunajec oczyszczonych ścieków komunalnych z przebudowanej mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków Łącko (RLM 7422). Decyzja ta stała się ostateczna w dniu 12 października 2019 r. i ważna jest do dnia 20 września 2029 r.

(akta kontroli str. 333-352)

Jak wyjaśnił Wójt, wskaźniki zbierania siecią oraz przyrost liczby rzeczywistych mieszkańców po realizacji planowanych AKPOŚK 2017 inwestycji dotyczących sieci kanalizacyjnych, określono na podstawie analizy przyrostu liczby mieszkańców z danych ewidencji ludności oraz perspektyw rozwoju miejscowości, co miało odzwierciedlenie w danych o liczbie stałych mieszkańców oraz osób czasowo przebywających na terenie objętym planowanymi inwestycjami w zakresie sieci kanalizacyjnej.

(akta kontroli str. 99-101, 105-108, 156-159, 168-172, 206-213, 281-287)

²⁸ Oznacza to wyposażenie w sieć kanalizacyjną co najmniej na poziomie 95% dla aglomeracji o RLM < 100 000. Pozostały % RLM musi być oczyszczany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska jak dla całej aglomeracji.

²⁹ Znak: ORL-II.6341.240.2014.

³⁰ Znak: KR.ZUZ.3.421.482.2019.BD.

Zakres planowanych zadań z zakresu rozbudowy sieci kanalizacyjnej oraz budowy nowych i modernizacji istniejących oczyszczalni ścieków w Gminie ujęty był zarówno w uzasadnieniu uchwał o wyznaczaniu aglomeracji oraz Strategii rozwoju Gminy Łącko na lata 2018-2023.

(akta kontroli str. 97-109)

Uchwałą nr 91/LI/2018 z 19 października 2018 r Rada Gminy Łącko uchwaliła *Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Łącko*³¹, po pozytywnym zaopiniowaniu projektu regulaminu przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie³². Regulamin zmieniono Uchwałą nr 70/IX/2019 Rady Gminy Łącko z 21 maja 2019 r. w sprawie zmiany *Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Łącko* po uzyskaniu pozytywnej opinii³³.

Regulamin zawierał wszystkie wymagania określone w art. 19 ust. 5 ustawy z 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków³⁴ a przy opiniowaniu Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie nie przedstawiał warunków do spełnienia.

(akta kontroli str. 58-96)

W regulaminie wskazano m.in. postanowienia dotyczące odprowadzania ścieków, tj.: sposób pomiaru ilości odprowadzanych ścieków, obowiązek podłączenia przez ZGK nieruchomości w sytuacji, gdy istnieje taka możliwość, warunków przyłączenia (wniosek, umowa, realizacja). Jeżeli są spełnione warunki techniczne, umożliwiające podłączenie nieruchomości do sieci, ZGK w terminie 30 dni od otrzymania prawidłowo wypełnionego wniosku, wydaje osobie ubiegającej się o podłączenie nieruchomości, dokument pod nazwą *Warunki przyłączenia do sieci wodociągowej i/lub kanalizacyjnej*, a w razie braku możliwości podłączenia nieruchomości do sieci, ZGK w terminie 21 dni od otrzymania wniosku informuje o tym osobę ubiegającą się o podłączenie, wskazując wyraźnie na powody, które uniemożliwiają podłączenie. Dokument wskazuje również, że warunkiem przystąpienia do prac zmierzających do przyłączenia nieruchomości do sieci jest pisemne uzgodnienie z ZGK dokumentacji technicznej (w tym projektu) i sposobu prowadzenia tych prac oraz warunków i sposobów dokonywania przez Zakład kontroli robót.

(akta kontroli str. 58-96)

W AKPOŚK 2021 Gmina zaplanowała do realizacji:

- w aglomeracji Łącko:
 - budowę kanalizacji sanitarnej w Łącku, Maszkowicach, Łącku os. Pożogi o łącznej długości 37 km. Planowany przyrost liczby mieszkańców podłączonych do sieci wyniesie 2 500. Łączny koszt 36 800,0 tys. zł;
 - modernizację 10 km sieci kanalizacyjnej przy nakładach 5 000,0 tys. zł;
- w aglomeracji Łącko – Jazowsko:
 - budowę kanalizacji sanitarnej w Jazowsku, Kadczy o łącznej długości 20 km. Przyrost liczby mieszkańców podłączonych do sieci wyniesie 1 400. Łączny koszt 22 000,0 tys. zł. Źródła finansowania - środki własne, RPO/PROW;
 - budowę oczyszczalni ścieków w miejscowości Kadcza o wydajności 1 400 RLM (średnia przepustowość 144 m³/d). Koszt 5 000,0 tys. zł. Źródła finansowania - środki własne, RPO/PROW.

³¹ Utraciła moc uchwała Rady Gminy w Łącku Nr 39/2006 z 27 października 2006 r. w sprawie przyjęcia regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Łącko.

³² Pismo znak KR.RET.070.1.178.2018.AW z 27 września 2018 r.

³³ Pismo znak KR.RZT.070.4.9.2019.AW z 10 maja 2019 r.

³⁴ Dz.U. z 2020 r. poz. 2028.

Wskazanymi źródłami finansowania będą środki własne Gminy, fundusze ekologiczne z WFOŚiGW oraz fundusze zagraniczne RPO/PROW.

(akta kontroli str. 173-178, 206-213, 288-291)

Ankieta do VI aktualizacji KPOŚK była weryfikowana przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie. Pismem z 23 stycznia 2020 r. RZGW wezwało Gminę do poprawy, ankiety w obu aglomeracjach, współczynnika koncentracji i nakładów inwestycyjnych na oczyszczalnię ścieków w przeliczeniu na 1 m³. Ponadto w aglomeracji Łącko – Jazowsko wskazano do sprawdzenia koszty posadowienia sieci³⁵ i uzupełnienia danych dot. przepustowości oczyszczalni po realizacji inwestycji.

(akta kontroli str. 173-178, 206-213, 437)

Zaproponowane przez Gminę w projekcie AKPOŚK 2021 przedsięwzięcia trwające i planowane do realizacji na terenie objętym aglomeracjami przewidują do końca 2027 r. spełnienie wszystkich trzech warunków dyrektywy ściekowej, tj.: wydajność oczyszczalni ścieków będzie odpowiadała przynajmniej ładunkowi generowanemu na obszarze aglomeracji, jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych z każdej oczyszczalni będzie zgodna z wymaganiami określonymi w przepisach ustawy – Prawo wodne i przepisach wykonawczych do tej ustawy oraz wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych gwarantujące blisko 100% poziom obsługi³⁶.

(akta kontroli str. 173-178)

1.4 Monitorowanie realizacji zadań w zakresie gospodarki ściekowej na terenie aglomeracji (KPOŚK)

Stan i postępy oraz uzyskiwane efekty w realizacji przedsięwzięć ujętych w AKPOŚK 2017, w tym wskaźniki zbierania ścieg (% RLM korzystających z sieci) oraz przyrost liczby rzeczywistych mieszkańców podłączonych do sieci, monitorowano na podstawie nowopowstających przyłączy do budynków i podpisywanych z mieszkańcami umów na zbiorowe odprowadzanie ścieków, co miało odzwierciedlenie w corocznych sprawozdaniach z realizacji KPOŚK.

(akta kontroli str. 160-167, 168-172, 206-213, 281-287)

Zadania przedstawione do realizacji w AKPOŚK 2017, były określone w celu spełnienia wymagań dla poszczególnych aglomeracji. Gmina dla zapewnienia terminowości realizacji zadań w aglomeracji, podejmowała działania mające na celu pozyskanie zewnętrznych środków finansowych dla miejscowości, w których jest największa gęstość zaludnienia. Analiza ograniczała się do przeliczenia ilości mieszkańców, którzy będą mogli przyłączyć się do nowopowstałej sieci kanalizacyjnej, co przyczyniłoby się do osiągnięcia założeń AKPOŚK 2017.

(akta kontroli str. 206-213)

Gmina posiadała informacje na temat stopnia realizacji zadań ujętych z AKPOŚK 2017, ponieważ to Urząd zawierał umowy pożyczkowe, jak i umowy o dofinansowanie inwestycji, a co za tym idzie spłacał pożyczki, jak również rozliczał dofinansowania realizowanych zadań i dokonywał płatności za wykonane usługi.

(akta kontroli str. 228-280, 373-393)

Przedsięwzięcia ujęte w AKPOŚK 2017 Gmina realizowała zgodnie z harmonogramem rzeczowym i finansowym. Zadanie dotyczące przebudowy

³⁵ Zaznaczono wszystkie aglomeracje, w których koszt położenia 1 km sieci przekroczył 1 mln zł. Wskazano również, że należy sprawdzić te wartości chociaż to nie musi być błąd.

³⁶ Oznacza to wyposażenie w sieć kanalizacyjną co najmniej na poziomie: 95% dla aglomeracji o RLM < 100 000.

oczyszczalni ścieków w Łącku (aglomeracja Łącko) zgodnie z protokołami odbioru końcowego robót zrealizowano bez uwag. W aglomeracji Łącko – Jazowsko w trakcie realizacji była budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Kadcza oraz budowa sieci wodociągowej rozdzielczej wraz z budową kanalizacji sanitarnej (oba zadania realizowano w systemie zaprojektuj i wybuduj).

(akta kontroli str.156-178, 223-226, 227, 228-262)

W latach 2018-2019 w sporządzanych z realizacji AKPOŚK 2017 sprawozdaniach wskazywano m.in., że:

- wskaźniki zbierania siecią (% RLM korzystających z sieci) w aglomeracji Łącko z 79,92% w 2018 r. wzrósł do 86,7% w 2019 r., a w przypadku aglomeracji Łącko – Jazowsko z 63,34% wzrósł do 63,7%.
- liczba rzeczywistych mieszkańców podłączonych do sieci w aglomeracji Łącko wzrosła z 4 895 do 5 500, tj. o 12,4%, a w aglomeracji Łącko – Jazowsko z 1 527 do 1 547, tj. o 1,3%.

Wg stanu na 30 września 2020 r. – wskaźnik zbierania siecią w aglomeracji Łącko wynosił 90%, a w przypadku aglomeracji Łącko – Jazowsko 64,3%; natomiast liczba rzeczywistych mieszkańców podłączonych do sieci w aglomeracji Łącko wzrosła do 6 536, a w aglomeracji Łącko – Jazowsko do 1 560.

W uzasadnieniu do uchwał zmieniających aglomeracje 29 grudnia 2020 r. wskazano, że w aglomeracji Łącko łączna liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnych (stałych i czasowo przebywających w aglomeracji) wynosiła 5 653 przy wielkości RLM aglomeracji 5 710 wskaźnik zbierania wyniósł 99% natomiast dla aglomeracji Łącko – Jazowsko liczby odpowiednio wynosiły 2 040 i 2 068, tj. 98,6%.

(akta kontroli str. 168-172, 281-287, 438-461)

Dane w sprawozdaniach wskazano na podstawie rzeczywistych danych wynikających z liczby przyłączonych nieruchomości do sieci w danych roku.

(akta kontroli str. 168-172, 281-287)

W AKPOŚK 2017 ujęto do wykonania zadania z obu aglomeracji znajdujących się na terenie Gminy. W obu aglomeracjach zaplanowano zadania m.in. budowy sieci kanalizacyjnej, w których docelowo wskaźnik zbierania siecią (%RLM korzystających z sieci) po realizacji inwestycji dla aglomeracji Łącko zaplanowano na poziomie 96%, a dla aglomeracji Łącko – Jazowsko 97%; natomiast przyrost liczby rzeczywistych mieszkańców oszacowano na 1 000 w aglomeracji Łącko i 850 w aglomeracji Łącko – Jazowsko.

(akta kontroli str. 156)

Po zakończeniu realizacji w 2021 r. wszystkich zestawionych w APOKŚK 2017 przedsięwzięć wg założeń obie aglomeracje powinny spełniać łącznie wszystkie trzy warunki określone w dyrektywie 91/271/EWG, tj. dotyczące:

- wydajności oczyszczalni (warunek I – wydajność oczyszczalni dostosowana do usuwania 100% ładunku zanieczyszczeń powstających w aglomeracji),
- standardów oczyszczania ścieków (warunek II – zastosowanie odpowiednich technologii oczyszczania ścieków gwarantujących osiągnięcie wymaganych standardów oczyszczania ścieków),
- wyposażenia aglomeracji w systemy zbierania ścieków umożliwiające spełnienie blisko 100% obsługi, w tym 95% dla aglomeracji poniżej 100 000 RLM (warunek III).

Wg stanu na 2016 r. (czas sporządzania AKOPŚK 2017) obie aglomeracje spełniały tylko drugi warunek.

(akta kontroli str. 156-167, 435)

Wg stanu na 30 września 2020 r. obie aglomeracje spełniały dwa pierwsze warunki, a w przypadku trzeciego warunku w aglomeracji Łącko system zbierania siecią obsługiwał 90% mieszkańców; natomiast w aglomeracji Łącko – Jazowsko 64,3%. Po wyznaczeniu aglomeracji 29 grudnia 2020 r. przez Radę Gminy Łącko, gdzie wyznaczono nowe obszary i granice aglomeracji, wskaźniki te odpowiednio wyniosły 99,0% i 98,6%.

(akta kontroli str. 333-350, 351-369, 438-469)

Jak wyjaśnił Wójt, na mocy art. 87 ust 1 ustawy Prawo wodne aglomeracje wyznacza, w drodze uchwały będącej aktem prawa miejscowego, Rada Gminy. Jednocześnie na mocy art. 565 ust 2 Prawa wodnego dotychczasowe akty prawa miejscowego zachowywały moc nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2020 r. Zmiana aglomeracji wynikała z ustawowego obowiązku uchwalenia aglomeracji przez Radę Gminy do 31 grudnia 2020 r. Gmina sukcesywnie rozwijała sieć kanalizacyjną oraz modernizowała oczyszczalnie. Na czas sporządzania przeglądu nie było potrzeby zwiększania granic aglomeracji. Podczas prac przygotowawczych do podjęcia stosownej uchwały podjęto decyzję o nieznacznej zmianie obszaru aglomeracji Łącko, Łącko-Jazowsko, czym Gmina spełniła ustawowy obowiązek.

(akta kontroli str. 483-487)

Sprawozdania z realizacji KPOŚK do PGW Wody Polskie przekazywał ZGK w Łącku w terminach określonych w art. 89 ust. 1 ustawy Prawo wodne.³⁷

(akta kontroli str. 216-219)

Wójt wyjaśnił, że PGW Wody Polskie za 2019 r. wystosowały wiadomość e-mail o dokonanie uzupełnień w sprawozdaniu. Uzupełnienia zostały wykonane i przesłane do PGW WP. Natomiast za 2018 r. brak w dokumentacji oficjalnych wystąpień ze strony PGW WP.

(akta kontroli str. 483-490)

Wyniki analizy dokumentacji wskazują, że informacje i dane ujęte w sprawozdaniach z realizacji KPOŚK za rok sprawozdawczy 2018 i 2019 – w grupach aglomeracja, oczyszczalnie ścieków komunalnych; osady (komunalne osady ściekowe) finansowanie – były tożsame z danymi posiadanymi przez komórki merytoryczne Urzędu, danymi przekazywanymi przez ZGK i sprawozdaniami publikowanymi przez PGW Wody Polskie³⁸.

(akta kontroli str. 160-172, 280-287)

Natomiast pomiędzy danymi zawartymi w ewidencji ludności a danymi wskazywanymi w sprawozdaniach z realizacji KPOŚK za 2018 r. i 2019 r. stwierdzono rozbieżności w zakresie liczby mieszkańców, którzy korzystają z poszczególnych metod odprowadzania nieczystości ciekłych z terenu Gminy, a ponadto w ww. sprawozdaniach podano nieprawidłowe ilości ścieków odprowadzonych z terenów aglomeracji (w sprawozdaniach z realizacji KPOŚK – grupa systemy kanalizacji zbiorczej).

(akta kontroli str. 160-172, 281-287, 436, 497, 498)

Jak wyjaśnił Wójt, przyczyną różnicy pomiędzy liczbą osób zameldowanych, a liczbą osób zamieszkałych korzystających z różnych metod odprowadzania nieczystości ciekłych, jest fakt, że część mieszkańców Gminy przebywa poza jej terenem, np. studenci, osoby pracujące na terenie kraju i za granicą itp. Jeżeli osoby te nie dokonały odpowiednich zgłoszeń w Urzędzie Gminy, wówczas powstaje różnica w ilości osób zameldowanych, a faktycznie korzystających z różnych metod

³⁷ Sprawozdanie za 2018 r. wysłano 31 stycznia 2019 r. natomiast za 2019 r. wysłano 2 marca 2020 r. (poniedziałek).

³⁸ <https://wody.gov.pl/nasze-dzialania/krajowy-program-oczyszczania-sciekow-komunalnych>.

odprowadzania nieczystości ciekłych na terenie Gminy.

(akta kontroli str. 478-480)

Ponadto w sprawozdaniu z realizacji KPOŚK za 2019 r. wykazano dla aglomeracji Łącko RLM zawyżony o 200, tj. 6 526 zamiast 6 326 mieszkańców (w sprawozdaniu z realizacji KPOŚK – grupa dane podstawowe).

(akta kontroli str. 97-102, 281-287)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Pomędzy danymi zawartymi w ewidencji ludności a danymi wskazywanymi w sprawozdaniach z realizacji KPOŚK za 2018 r. i 2019 r. stwierdzono rozbieżności w zakresie liczby mieszkańców, którzy korzystali z poszczególnych metod odprowadzania nieczystości ciekłych z terenu Gminy. I tak:
 - liczba mieszkańców korzystających z sieci w 2018 r. wykazana w sprawozdaniu za 2018 r. w obu aglomeracjach wynosiła 6 422, a przedstawiona w trakcie kontroli wyniosła 6 552 mieszkańców, w 2019 r. wielkości te wyniosły odpowiednio 7 047 i 7 332,
 - liczba mieszkańców korzystających z przydomowych oczyszczalni w 2018 r. wykazana w sprawozdaniu za 2018 r. w obu aglomeracjach wynosiła 28, a przedstawiona w trakcie kontroli wyniosła 398 mieszkańców,
 - liczba mieszkańców korzystających ze zbiorników bezodpływowych wykazana w sprawozdaniu za 2018 r. w obu aglomeracjach wynosiła 2 083, a przedstawiona w trakcie kontroli wyniosła 2 173 mieszkańców (o 90 więcej), w 2019 r. wielkości te wyniosły odpowiednio 1 676 i 1 766 (również o 90 więcej).

(akta kontroli str. 160-172, 193-198, 281-287, 436, 498)

Jak wyjaśnił Wójt, podstawą do sporządzenia sprawozdań z KPOŚK za bieżący rok sprawozdawczy są dane ze sprawozdania za rok poprzedni. Dane ze sprawozdania, które zostało złożone i zaakceptowane przyjmuje się jako dane wyjściowe do sprawozdania w roku następnym. Następnie analizuje się jakie zmiany zaszły w ciągu roku sprawozdawczego i na ich podstawie wprowadza się je do sprawozdania z realizacji KPOŚK za dany rok. Nieścisłości wskazane w danych w KPOŚK za 2018 r. i 2019 r., a stanem rzeczywistym w zakresie liczby osób podłączonych do sieci kanalizacyjnej zostały zauważone podczas prac związanych z przygotowywaniem uchwał dotyczących aktualizacji obszarów aglomeracji na terenie Gminy Łącko w 2020 r. Błąd, o którym mowa został popełniony przed okresem objętym kontrolą, to jest przed 2018 r. i dlatego dane zamieszczone w sprawozdaniach za lata 2018 i 2019 nie były zgodne z stanem rzeczywistym. W sprawozdaniu za 2020 r. dane zostały zaktualizowane z uwzględnieniem uchwał o aktualizacji obszarów aglomeracji na terenie Gminy Łącko podjętych 29 grudnia 2020 r., tj. w trakcie trwania niniejszej kontroli.

Ponadto Wójt wyjaśnił, że podana w trakcie kontroli NIK liczba mieszkańców korzystających ze zbiorników bezodpływowych była wyższa niż podana w sprawozdaniach z realizacji KPOŚK za 2018 r. i 2019 r. w związku z przyjęciem niewłaściwych danych z lat poprzednich. Nieścisłości wskazane w tych danych zostały zauważone w trakcie kontroli NIK.

(akta kontroli str. 478-480, 483-487)

2. W sprawozdaniu z realizacji KPOŚK za 2019 r. wykazano dla aglomeracji Łącko RLM zawyżony o 200, tj. 6526 zamiast 6326 mieszkańców.

(akta kontroli str. 97-102, 281-287)

Wójt wyjaśnił, że przyczyną różnicy ww. danych w sprawozdaniach za poszczególne lata była omyłka rachunkowa – w sprawozdaniu za 2019 r. polegająca na przyjęciu w kol. 22 „liczba mieszkańców w granicach aglomeracji zameldowana na pobyt stały i czasowy na terenie aglomeracji” w liczbie 200 osób niezameldowanych czasowo przebywających w aglomeracji (w tym 160 osób przebywających czasowo w aglomeracji i korzystających z kanalizacji sanitarnej oraz 40 osób przebywających czasowo w aglomeracji i korzystających ze zbiorników bezodpływowych). Ponieważ wartość w kol. 21, tj. „RLMrz” nalicza się automatycznie, wielkość RLMrz błędnie zwiększyła się o wartość podaną powyżej do wartości 6 526.

(akta kontroli str. 483-487)

3. Sprawozdania z realizacji KPOŚK za 2018 r. i 2019 r. sporządzono nierzetelnie w zakresie ilości ścieków odprowadzonych z terenów aglomeracji. I tak:

- w sprawozdaniu za 2018 r. podano ilość nieczystości ciekłych z terenów aglomeracji dostarczonych do oczyszczalni ścieków taborem asenizacyjnym na poziomie 9,5 tys. m³, podczas faktycznie z obszaru obu aglomeracji odebrano w ww. sposób tylko 2,8 tys. m³ (zawyżenie o 6,7 tys. m³);
- w sprawozdaniu za 2018 r. podano ilość nieczystości ciekłych z terenów aglomeracji odprowadzonych zbiorczym systemem kanalizacyjnym na poziomie 156,3 tys. m³, podczas gdy wartość ta powinna zostać ustalona na poziomie 160,7 tys. m³ (zaniżenie o 4,4 tys. m³), tj. jako łączna ilość odprowadzonych ścieków wynosząca 165,8 tys. m³ pomniejszona o ilość ścieków odebranych taborem asenizacyjnym wynoszącą 5,1 tys. m³,
- w sprawozdaniu za 2019 r. podano ilość nieczystości ciekłych z terenów aglomeracji odprowadzonych zbiorczym systemem kanalizacyjnym na poziomie 196,3 tys. m³, podczas gdy wartość ta powinna zostać ustalona na poziomie 182,0 tys. m³ (zawyżenie o 14,3 tys. m³), tj. jako łączna ilość odprowadzonych ścieków wynosząca 201,8 tys. m³ pomniejszona o ilość ścieków odebranych taborem asenizacyjnym wynoszącą 7,7 tys. m³ oraz ilość ścieków odprowadzonych siecią kanalizacyjną w łącznej ilości 12,1 tys. m³ z miejscowości Wola Kosnowa i Wola Piskulina, które położone były poza aglomeracjami, lecz zostały podłączone od 2019 r. do systemu kanalizacyjnego w aglomeracji Łącko.

(akta kontroli str. 168-172, 281-287, 497)

W odniesieniu do ww. przypadków Wójt Gminy wyjaśnił, że:

- w sprawozdaniu z realizacji KPOŚK za 2018 r. podano omyłkowo niewłaściwą ilość nieczystości ciekłych z terenów aglomeracji dostarczonych do oczyszczalni ścieków taborem asenizacyjnym na poziomie 9,5 tys. m³; ze sprawozdań przedłożonych przez przedsiębiorców wynika łączna ilość ścieków z obszaru całej Gminy – 5,1 tys. m³, w tym z obszaru obu aglomeracji odebrano w ww. sposób 2,8 tys. m³, a spoza aglomeracji 2,3 tys. m³.
- różnica w ilości nieczystości ciekłych wynika z przyjęcia niewłaściwej ilości ścieków dostarczonych do oczyszczalni taborem asenizacyjnym w ilości 9,5 tys. m³ z terenów aglomeracji, zamiast wielkości 5,1 tys. m³ (zgodnie ze sprawozdaniami przedłożonymi przez przedsiębiorców); tak więc w sprawozdaniu z realizacji KPOŚK za 2018 r. ilość nieczystości ciekłych z terenów aglomeracji odprowadzonych zbiorczym systemem kanalizacyjnym powinna wynosić 160,7 tys. m³, gdyż łączna ilość ścieków wyniosła 165,8 tys. m³ pomniejszona o ilość ścieków odebranych taborem asenizacyjnym 5,1 tys. m³ wyniesie 160,7 tys. m³,

- ilość nieczystości ciekłych podana w sprawozdaniu z realizacji KPOŚK za 2019 r., pochodząca z terenów aglomeracji, odprowadzonych zbiorczym systemem kanalizacyjnym na poziomie 196,3 tys. m³, powinna wynosić 182,0 tys. m³, ponieważ łączna ilość ścieków wynosiła 201,8 tys. m³ pomniejszona o ilość ścieków odebranych taborem asenizacyjnym, tj. 7,7 tys. m³ oraz ilość ścieków odprowadzonych siecią kanalizacyjną w łącznej ilości 12,1 tys. m³ z miejscowości Wola Kosnowa i Wola Piskulina, które leżą poza aglomeracjami, daje ilość 182,0 tys. m³; różnica wynika z omyłki rachunkowej wypełniającego sprawozdanie, polegającej na nie odjęciu ilości ścieków pochodzących spoza aglomeracji od łącznej ilości ścieków.

(akta kontroli str. 494-496)

4. Nierzetelnie ustalono możliwe do osiągnięcia rezultaty w wyniku realizacji zadań ujętych w AKPOŚK 2017 dot. budowy kanalizacji w aglomeracji Łącko. Według stanu na koniec III kwartału 2020 r. w aglomeracji Łącko nie osiągnięto założonego w AKPOŚK 2017 wskaźnika zbierania siecią, podczas gdy długość wybudowanej w latach 2018-2019 sieci kanalizacyjnej była nawet większa niż zaplanowano. W AKPOŚK 2017 dla aglomeracji Łącko – po realizacji planowanych inwestycji dotyczących sieci kanalizacyjnych – założono uzyskanie wskaźnika zbierania siecią (% RLM korzystających z sieci) na poziomie 96,0%, podczas gdy wskaźnik ten na koniec III kwartału 2020 r. wyniósł tylko 90%. Równocześnie w AKPOŚK 2017 zaplanowano w aglomeracji Łącko budowę sieci kanalizacyjnej o łącznej długości 11,1 km, a w latach 2018-2019 wybudowano więcej niż założono, tj. 15,4 km sieci kanalizacyjnej.

Dopiero po wyznaczeniu aglomeracji na mocy uchwał Rady Gminy Łącko z 29 grudnia 2020 r., w tym zmianie ich granic, możliwe było osiągnięcie założonych wskaźników zbierania siecią w obu aglomeracjach. Według stanu na 30 września 2020 r. wskaźnik zbierania siecią w aglomeracji Łącko wyniósł 90%, a w przypadku aglomeracji Łącko – Jazowsko 64,3%. Natomiast w uzasadnieniu do ww. uchwał z 29 grudnia 2020 r. wskazano m.in., że w aglomeracji Łącko przedmiotowy wskaźnik wyniósł 99%, a w aglomeracji Łącko – Jazowsko 98,6%.

(akta kontroli str. 156-159, 223-227, 281-287, 292-296, 435)

Wójt wyjaśnił, że według stanu na koniec III kwartału 2020 r. w aglomeracji Łącko nie osiągnięto założonego w AKPOŚK 2017 wskaźnika zbierania siecią pomimo wybudowania w latach 2018 – 2019 dłuższej niż zakładano sieci kanalizacyjnej z uwagi na niższą niż zakładano liczbę osób mieszkających pod danym numerem budynku. Ponadto Wójt wskazał, że w skład wykazanej długości wybudowanej sieci kanalizacyjnej (15,7 km³⁹) wchodzi przekazana 10.09.2020 r. w administrowanie Zakładowi Gospodarki Komunalnej w Łącku *kanalizacja sanitarna w m. Łącko i Kicznia (os. Pożogi)* o długości 4,498 km, do której z uwagi na sytuację epidemiologiczną w kraju, do końca III kwartału nie udało się podłączyć budynków zlokalizowanych w tym rejonie do oddanego kolektora kanalizacji sanitarnej.

(akta kontroli str. 481-482)

Należy zauważyć, że nawet nie uwzględniając wybudowania odcinka sieci kanalizacyjnej o długości 4,5 km wskazanej w ww. wyjaśnieniach, zrealizowano planowany w AKPOŚK 2017 zakres rzeczowy (budowa sieci kanalizacyjnej o długości 11,1 km), ale nie osiągnięto założonego rezultatu (wskaźnika zbierania siecią na poziomie 96,0%). Natomiast podany argument o niższej niż

³⁹ Podana wielkość obejmuje również modernizację sieci kanalizacyjnej o długości 300 m przeprowadzonej przez ZGK na zlecenie Urzędu.

zakładano liczbie osób mieszkających pod danym numerem budynku świadczy o niewłaściwym zaplanowaniu możliwych do osiągnięcia rezultatów w wyniku inwestycji ujętych w AKPOŚK 2017.

OCENA CZĄSTKOWA

Gmina była organizacyjnie przygotowana do realizacji zadań dotyczących zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych. Nadzór i wykonanie zadań realizowały merytoryczne komórki Urzędu, jak i jednostka organizacyjna Urzędu, tj. Zakład. NIK zauważa przy tym, że zakresy obowiązków powinny zawierać uszczegółowienia dotyczące zadań wykonywanych przez pracowników komórek Urzędu.

Zaplanowano w okresie objętym kontrolą i zrealizowano zadania z zakresu gospodarki ściekowej ujęte w AKPOŚK 2017, z wyjątkiem budowy oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej w miejscowości Kadcza. Inwestycję tę przesunięto w czasie z przyczyn niezależnych od Urzędu. Kontrola wykazała jednak, że nierzetelnie ustalono możliwe do osiągnięcia rezultaty w wyniku realizacji zadań ujętych w AKPOŚK 2017 dot. budowy kanalizacji w aglomeracji Łącko. Według stanu na koniec III kwartału 2020 r. w aglomeracji Łącko nie osiągnięto założonego w AKPOŚK 2017 wskaźnika zbierania ścieg (90,0% wobec planowanego wskaźnika na poziomie 96,0%), mimo zrealizowania przyjętego zakresu rzeczowego zadań (budowa sieci kanalizacyjnej o długości 11,1 km).

Dokonano przeglądu obszarów i granic aglomeracji oraz zaistniałych zmian równoważnej liczby mieszkańców w aglomeracji. W okresie objętym kontrolą nie dokonywano zmian dotyczących aglomeracji Łącko. Aglomeracja ta została wyznaczona uchwałą Sejmiku Województwa Małopolskiego z 24 lutego 2014 r. w sposób zgodny z obowiązującymi wówczas przepisami prawa. Natomiast w grudniu 2020 r. Rada Gminy przyjęła uchwały w sprawie wyznaczenia aglomeracji Łącko i Łącko – Jazowsko, których projekty zostały pozytywnie zaopiniowane przez właściwe w tym zakresie podmioty. Uchwały te podjęte zostały przed utratą mocy przez poprzednio regulujące te kwestie akty prawa miejscowego (31 grudnia 2020 r.). NIK zwraca przy tym uwagę, że zmiana granic aglomeracji Łącko i Łącko – Jazowsko dokonana na podstawie określonych powyżej uchwał pozwoliła wprowadzić na osiągnięcie wymaganych wskaźników dot. gospodarki ściekowej, lecz równocześnie wyłączenie z aglomeracji słabiej skanalizowanych terenów może nie sprzyjać poprawie realizacji zadań na tych obszarach.

Pracownicy Zakładu monitorowali i weryfikowali pozyskiwane dane w zakresie gospodarki ściekowej, w oparciu o prowadzoną ewidencję zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, która jednak była prowadzona nierzetelnie, co opisano w drugim obszarze kontroli, w tym w stwierdzonych nieprawidłowościach.

Sprawozdania z realizacji KPOŚK za 2018 r. i 2019 r. zostały terminowo przekazane właściwemu odbiorcy. Stwierdzono jednak, że zostały one sporządzone nierzetelnie w zakresie danych dotyczących liczby mieszkańców, którzy korzystali z poszczególnych metod odprowadzania nieczystości ciekłych z terenu Gminy i ilości tych nieczystości odprowadzonych z terenów aglomeracji, a ponadto w sprawozdaniu z realizacji KPOŚK za 2019 r. wykazano dla aglomeracji Łącko RLM zawyżony o 200 mieszkańców.

2. Sprawowanie nadzoru nad postępowaniem ze ściekami komunalnymi na obszarze gminy

2.1 Sprawowanie nadzoru nad postępowaniem ze ściekami komunalnymi na obszarze gminy

W latach objętych kontrolą liczba mieszkańców Gminy wynosiła (łącznie stałych i czasowych) wg stanu na koniec 2018 r., 2019 r. oraz na koniec III kw. 2020 r.: 16 655, 16 674 oraz 16 723.

Z sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy korzystało w 2018 r. – 6 552 mieszkańców (tj. 39,3% wszystkich mieszkańców Gminy), w 2019 r. 7 332 mieszkańców (tj. 44,0%) oraz wg stanu na 30 września 2020 r. 8 292 mieszkańców (tj. 49,6%). Ilość ścieków płynnych odprowadzonych z terenu Gminy w ww. okresach wyniosła odpowiednio: 165,8 tys. m³/rok, 201,9 tys. m³/rok i 234,7 tys. m³/rok.

Na terenie Gminy z przydomowych oczyszczalni ścieków korzystało w 2018 r. – 405 mieszkańców⁴⁰ (tj. 2,4% wszystkich mieszkańców Gminy), w 2019 r. – 437 mieszkańców⁴¹ (tj. 2,6%) oraz do 30 września 2020 r. – 455 mieszkańców⁴² (tj. 2,7%).

Nieczystości ciekłe w bezodpływowych zbiornikach na terenie Gminy zbierało w latach 2018-2020 (trzy kwartały) odpowiednio 9 643 mieszkańców⁴³ (tj. 57,9% wszystkich mieszkańców Gminy), 8 850 mieszkańców⁴⁴ (tj. 53,1%) i 7 920 mieszkańców⁴⁵ (tj. 47,4%).

Według danych wynikających ze sprawozdań złożonych przez przedsiębiorców ilość nieczystości ciekłych odebranych od mieszkańców korzystających ze zbiorników bezodpływowych i z przydomowych oczyszczalni wyniosła w 2018 r. – 5 083,0 m³, w 2019 r. :7 712,1 m³ oraz w 2020 r. (koniec III kwartału) 9 222,1 m³.

Z danych powyższych wynika m.in., że średnia ilość ścieków odebranych ze zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni przydomowych przypadająca na jednego mieszkańca korzystającego ze wskazanych powyżej form odprowadzania nieczystości ciekłych wyniosła w okresie 2018-2020 (trzy kwartały) odpowiednio: 0,51 m³, 0,83 m³ i 1,10 m³, podczas gdy analogiczny wskaźnik dla osób korzystających z sieci kanalizacyjnej wyniósł w ww. okresie odpowiednio: 24,53 m³ (tj. ponad 48 razy więcej), 26,47 m³ (niemal 32 razy więcej) i 27,20 m³ (prawie 25 razy więcej).

(akta kontroli str. 160-172, 193-198, 281-287, 297, 316-322, 470-471, 497,498)

Od 2019 r. do sieci kanalizacyjnej z aglomeracji Łącko podłączone zostały miejscowości Wola Kosnowa i Wola Piskulina znajdujące się poza aglomeracją. Z tego terenu w 2019 r. łącznie doprowadzono do oczyszczalni siecią kanalizacyjną nieczystości ciekłe w ilości 12 100,0 m³, a w 2020 r. 18 128,0 m³.

(akta kontroli str. 497, 498)

W okresie objętym kontrolą na terenie Gminy nie prowadzono kontroli prawidłowości opróżniania zbiorników bezodpływowych.

(akta kontroli str. 316-322)

W okresie objętym kontrolą w Gminie prowadzono zarówno ewidencję zbiorników bezodpływowych, jak i przydomowych oczyszczalni ścieków. W sprawozdaniu

⁴⁰ Ścieki gromadzone w 89 przydomowych oczyszczalniach.

⁴¹ Ścieki gromadzone w 95 przydomowych oczyszczalniach.

⁴² Ścieki gromadzone w 99 przydomowych oczyszczalniach.

⁴³ W 2 038 zbiornikach bezodpływowych.

⁴⁴ W 1 896 zbiornikach bezodpływowych.

⁴⁵ W 1 608 zbiornikach bezodpływowych.

z realizacji KPOŚK za 2018 r. wskazano, że w aglomeracji Łącko prowadzono pełną ewidencję zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, a w sprawozdaniu za 2019 r. wskazano, że takie ewidencje prowadzono częściowo.
(akta kontroli str. 187-198)

Jak wyjaśnił Wójt, w sprawozdaniu z realizacji KPOŚK za 2018 r. w kolumnie dotyczącej wyboru rodzaju prowadzonej ewidencji zbiorników bezodpływowych do wyboru była jedna pozycja z listy rozwijalnej: *Brak, Tylko zbiorniki bezodpływowe, Tylko przydomowe oczyszczalnie* oraz *Pełna ewidencja*. Prowadzone są obie ewidencje, dlatego nie było możliwości innego wyboru jak *Pełna ewidencja*. W sprawozdaniach za 2019 r. była już możliwość wyboru pozycji *Ewidencja częściowa*, dlatego zgodnie ze stanem faktycznym została odznaczona opcja częściowej ewidencji zbiorników bezodpływowych.

(akta kontroli str. 316-322)

Analiza wybranych 100 numerów adresowych nieruchomości, w miejscowości Brzyna⁴⁶, która nie posiadała sieci kanalizacyjnej wykazała, że:

- 92 ze 100 były to nieruchomości o charakterze mieszkalnym lub usługowym,⁴⁷
- 53 z 92 nieruchomości ujęto w ewidencji zbiorników bezodpływowych,⁴⁸
- jedną nieruchomość z 92 ujęto w ewidencji przydomowych oczyszczalni,⁴⁹
- w 75 z 92 nieruchomości zameldowani byli mieszkańcy,⁵⁰
- 21 nieruchomości z ww. 75 nie było ujętych w ewidencji zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków.

(akta kontroli str. 191, 197, 323-326)

Według prowadzonej w Urzędzie ewidencji zbiorników bezodpływowych w 2018 r. na terenie Gminy znajdowało się łącznie 2 038 zbiorników, w tym w aglomeracji Łącko było ich 583 (28,6%), w aglomeracji Łącko – Jazowsko 538 (26,4%), a poza aglomeracjami 917 (45,0%). W roku 2019 na terenie Gminy było 1 896 zbiorników bezodpływowych, w tym w aglomeracji Łącko 576 (30,4%), w aglomeracji Łącko – Jazowsko 537 (28,3%), a poza aglomeracjami 783 (41,3%), natomiast wg stanu na 30 września 2020 r. na terenie Gminy było 1 608 zbiorników bezodpływowych, w tym w aglomeracji Łącko 288 (17,9%), w aglomeracji Łącko – Jazowsko 532 (33,1%), a poza aglomeracją 788 (49,0%).

W latach 2018 – 2020 (III kw.) na terenie Gminy znajdowało się 89, 95 i 99 przydomowych oczyszczalni ścieków, w tym w aglomeracji Łącko w każdym roku było ich siedem.

Jak wyjaśnił Wójt, Gmina nie posiada informacji, czy z jednego z ww. urządzeń korzystają mieszkańcy jednej, czy więcej nieruchomości.

(akta kontroli str. 187-198, 199-202, 206-208, 220-221, 436, 498)

W okresie objętym kontrolą prowadzone w Urzędzie ewidencje zbiorników bezodpływowych nie zawierały danych dotyczących objętości i wymaganych częstotliwości opróżniania.

(akta kontroli str. 187-198)

Wójt wyjaśnił, że *Urząd nie posiada ewidencji zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni ścieków pozwalającej na ustalenie liczby zbiorników i oczyszczalni przydomowych o pojemności powyżej 10 m³, które w trybie art. 29 ust. 1 pkt 5 i 6*

⁴⁶ Obecnie 63 z 93 znajduje się w miejscowości Brzyna a 29 w miejscowości Łazy Brzyńskie.

⁴⁷ Ponadto, jedna nieruchomość jest niezamieszkała i została wydana decyzja o rozbiórce.

⁴⁸ Na podstawie ewidencji zbiorników bezodpływowych wg stanu na 29 października 2020 r.

⁴⁹ Na podstawie ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków wg stanu na 29 października 2020 r.

⁵⁰ Na podstawie ewidencji ludności wg stanu na 14 grudnia 2020 r.

ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁵¹ podlegają zgłoszeniu do Starosty Nowosądeckiego, jako organu administracji architektoniczno- budowlanej.

(akta kontroli str. 316-322)

Według uzyskanych informacji od Starosty Nowosądeckiego⁵², w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK w:

- 2018 r. wydano 63 pozwolenia na budowę zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe, z czego jedno pozwolenie dotyczyło zbiornika o pojemności do 10 m³ oraz jedno pozwolenie na budowę przydomowej oczyszczalni ścieków;⁵³
- 2019 r. wydano 32 pozwolenia na budowę zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe o pojemności do 10 m³ oraz przyjęto jedno zgłoszenie dotyczące zamiaru wykonania robót budowlanych polegających na budowie zbiornika bezodpływowego na nieczystości ciekłe o pojemności do 10 m³;
- do 30 września 2020 r. wydano 28 pozwoleń na budowę zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe o pojemności do 10 m³ oraz dwa pozwolenia na budowę przydomowej oczyszczalni ścieków.⁵⁴

(akta kontroli str. 370-372)

Wójt wywiązywał się z wynikającego z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej⁵⁵ obowiązku przekazywania danych m.in. w zakresie liczby zbiorników bezodpływowych w gminie oraz liczby przydomowych oczyszczalni ścieków. W sprawozdaniu SG-01 gospodarka mieszkaniowa i komunalna za 2019 r. były zgodne z danymi zawartymi w ewidencji. Za 2018 r. w zakresie liczby oczyszczalni przydomowych również była zgodna z ewidencją natomiast wykazana liczba zbiorników bezodpływowych wykazana w sprawozdaniu wynosiła 2 115, a w ewidencji 2 038.

(akta kontroli str. 193-202)

Analiza wybranych 100 numerów adresowych nieruchomości w miejscowości Brzyna⁵⁶, która nie posiadała sieci kanalizacyjnej wykazała, że 92 ze 100 były to nieruchomości o charakterze mieszkalnym lub usługowym⁵⁷.

Z poddanych analizie 92 nieruchomości, które położone były w nieskanalizowanych miejscowościach Brzyna i Łazy Brzyńskie, Gmina posiadała informacje, że 76 (tj. 82,6%) nich nie zawierało pisemnej umowy na opróżnianie zbiorników bezodpływowych.

(akta kontroli str. 323-326)

Według informacji podanych przez Urząd w toku kontroli w 2018 r. 1 895 właścicieli nieruchomości posiadających zbiorniki bezodpływowe z zaewidencjonowanych 2 038 zbiorników (tj. 93,0%) nie zawierało umowy na ich opróżnianie, w 2019 r. dotyczyło to 1 732 z 1 896 właścicieli (tj. 91,4%) i wg stanu na 30 września 2020 r. 1 466 z 1 608 (tj. 91,2%).

(akta kontroli str. 436, 476, 489)

Opróżnianie zbiorników bezodpływowych na terenie Gminy prowadzone było poprzez ZGK lub przedsiębiorców posiadających zezwolenie na prowadzenie

⁵¹ Dz.U. z 2020 r. poz.1333, ze zm.

⁵² Pismo z 27 listopada 2020 r., znak: BUD.6743.2724.2020.

⁵³ Ponadto przyjęto jedno zgłoszenie dotyczące zamiaru wykonania robót budowlanych polegających na budowie zbiornika bezodpływowego na nieczystości ciekłe o pojemności do 10 m³.

⁵⁴ Ponadto przyjęto jedno zgłoszenie dotyczące zamiaru wykonania robót budowlanych polegających na budowie zbiornika bezodpływowego na nieczystości ciekłe o pojemności do 10 m³ oraz jedno zgłoszenie dotyczące budowy przydomowej oczyszczalni ścieków.

⁵⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 443, ze zm., dalej: *ustawa o statystyce*.

⁵⁶ Obecnie 63 z 93 znajduje się w miejscowości Brzyna a 29 w miejscowości Łazy Brzyńskie.

⁵⁷ Ponadto, jedna nieruchomość była niezamieszkała i została wydana decyzja o rozbiórce.

działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.

Niemniej jednak, mimo posiadania informacji o niezawarcu przez ponad 90% mieszkańców posiadających zbiorniki bezodpływowe umów na ich opróżnianie, Gmina nie zorganizowała opróżniania tych zbiorników w trybie art. 6 ust. 6 ucpg oraz nie wydawała decyzji określonych w art. 6 ust. 7 i 8 tej ustawy.

Wójt wyjaśnił m.in., że wykaz przedsiębiorców świadczących tego typu usługi widnieje na stronie Gminy Łącko⁵⁸ i jest ogólnie dostępny. Z tych usług mogą korzystać zarówno osoby, które zawarły, jak i nie zawarły takiej umowy.

(akta kontroli str. 297, 323-326, 470-471, 491-493)

W Gminie w okresie objętym kontrolą pięć podmiotów prowadziło działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych prowadziło pięć podmiotów, w tym Zakład Gospodarki Komunalnej w Łącku (jednostka organizacyjna Urzędu) oraz czterech przedsiębiorców.

(akta kontroli str. 40-48)

W Gminie prowadzono *Rejestr udzielonych i cofniętych zezwoleń na opróżnianie Zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych*. Rejestr zawierał informacje o czterech przedsiębiorcach, tj. nazwę, adres przedsiębiorstwa, REGON, NIP, nr telefonu kontaktowego oraz data podjęcia działalności i data jego wygaśnięcia, cofnięcia lub zmiany zezwolenia. Dane zawarte w rejestrze były zgodne z danymi nt. liczby podmiotów prowadzących ww. działalność.

(akta kontroli str. 40)

W okresie objętym kontrolą sprawozdania składało łącznie pięć podmiotów realizujących zadanie opróżniania zbiorników bezodpływowych, z czego jednym był ZGK i jeden z podmiotów rozpoczął działalność w I kw. 2020 r. Każdy z podmiotów składał kwartalne sprawozdania.

(akta kontroli str. 40-48, 297, 298-315)

Złożone sprawozdania sporządzane były na wzorze kwartalnego sprawozdania sporządzanego przez podmiot prowadzący działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, które zawierały wszystkie wymagane art. 9o ust. 3 i 4 ucpg informacje i wykazy. Na sprawozdaniach widniały ślady rewizyjne.

(akta kontroli str. 120-152, 297-315)

Wszystkie podmioty świadczące usługi opróżniania zbiorników bezodpływowych w okresie objętym kontrolą składały sprawozdania Wójtowi w terminie do końca miesiąca następującego po kwartalnym sprawozdaniu, stosownie do wymagań określonych w art. 9o ust. 2 ucpg.

(akta kontroli str. 297, 298-313)

Jak wyjaśnił Wójt, weryfikacja terminowości oraz rzetelności składanych sprawozdań była prowadzona na bieżąco. Nie zachodziła konieczność nałożenia kary określonej w art. 9zb ust. 1b ucpg z uwagi na to, że sprawozdania były składane w terminie. Widniejące na sprawozdaniu potwierdzenia przyjęcia pisma na dzienniku podawczym dotyczą faktycznego dotarcia sprawozdań.

(akta kontroli str. 316-322)

W latach objętych kontrolą (2018 – 2020 III kw.) wg złożonych przez przedsiębiorców sprawozdań odebrano i przekazano do stacji zlewnych łącznie 22 017,2 m³, tj. odpowiednio 5 083 m³, 7 712,1 m³ i 9 222,1 m³. Do zlewni Łącku

⁵⁸ https://www.lacko.pl/edc_media/Structure/Item-1755/TinyFiles/Ewidencja-zezwolen-na-oproznianie-zbiornikow.pdf.

przekazano 11 445,3 m³, do zlewni w Jazowsku 8 657,9 m³ oraz do innych zlewni 1 614,0 m³.

Kwartalnie odbierano nieczystości płynne od 165 nieruchomości w I kw. 2018 r. do 668 nieruchomości w II kw. 2020 r.

(akta kontroli str. 297)

Sprawozdania z działalności przedsiębiorcy składali do lub w Urzędzie, a następnie były one przekazywane do ZGK.

(akta kontroli str. 298-315)

Jak wyjaśnił Wójt, obecnie (po przebudowie oczyszczalni ścieków w Łącku od września 2019 r.) ilość przywożonych ścieków pojazdami asenizacyjnymi do oczyszczalni ścieków w Łącku jest weryfikowana poprzez przepływomierz. Ilość ścieków w latach poprzednich nie była kontrolowana z uwagi na stare rozwiązania techniczne oczyszczalni i brak tego typu urządzeń pomiarowych.

(akta kontroli str. 470-471)

2.2 Zwiększanie liczby użytkowników sieci kanalizacyjnej

Właściciele, którzy byli zobowiązani do podłączenia ich do istniejącej kanalizacji sanitarnej niezależnie od czasu oddania jej do użytkowania, jak wyjaśnił Wójt, identyfikowano na podstawie opracowanych dokumentacji projektowych (z uwzględnieniem ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków), w których projektant, po przeanalizowaniu warunków terenowych oraz możliwości technicznych, określał obszar i liczbę budynków, które mają możliwość podłączenia się do kanalizacji sanitarnej, a następnie w oparciu o ewidencję gruntów i budynków identyfikowano budynki, których właściciele zobowiązani byli podłączyć się do wykonanej kanalizacji sanitarnej.

(akta kontroli str. 327-329)

Do końca 2017 r. w sieć kanalizacji sanitarnej wyposażona została, jak wyjaśnił Wójt, część miejscowości: Łącko, Czerniec, Zagorzyn, Kicznia, Jazowsko. Kanalizacja sanitarna została wykonana na obszarach, gdzie znajdowały się duże skupiska budynków i głównie były to obszary znajdujące się w aglomeracji Łącko i Łącko – Jazowsko. Na koniec 2017 r. do kanalizacji sanitarnej podłączonych zostało 1 243 budynków mieszkalnych.

Jak wyjaśnił Wójt, weryfikacja przyłączy do nowopowstałych sieci kanalizacyjnych była realizowana głównie poprzez kontrolę protokołów przyłączenia nieruchomości do kanalizacji sanitarnej, przedłożonych przez wykonawcę inwestycji i tak w aglomeracji Łącko do sieci podłączono 236 nieruchomości (tj. 944 mieszkańców). Wójt wskazał ponadto, że wszystkie przyłącza w aglomeracji Łącko zostały zrealizowane podczas wykonania inwestycji, czyli w okresie do pół roku od oddania sieci do użytkowania.

(akta kontroli str. 327-329, 477)

W oparciu o prowadzoną w Gminie ewidencję zbiorników bezodpływowych, ewidencję ludności, bazę EGIB oraz sprawozdania z podłączenia nieruchomości do sieci kanalizacyjnej dokonano szczegółowej analizy losowo wybranych nieruchomości położonych przy dwóch odcinkach sieci kanalizacyjnych oddanych do 2017 r. i od 2018 r.⁵⁹, które były zobligowane do podłączenia do sieci kanalizacyjnej. Analiza wykazała, że wszystkie nieruchomości zostały podłączone do sieci kanalizacyjnej bez względu na fakt zameldowania w niej osób. Według

⁵⁹ Do analizy wybrano łącznie 47 nieruchomości, tj. 25 i 22 nieruchomości z m. Łącko położonych w dwóch różnych lokalizacjach sieci kanalizacyjnej oddanej przed końcem 2017 r. (istniejącą siecią) oraz łącznie 62 nieruchomości, tj. po 16 nieruchomości położonych w m. Wola Kosnowa i Wola Piskulina oraz 30 nieruchomości położonych w dwóch lokalizacjach w m. Zabrzeż.

stanu na 30 października 2020 r. żadna z tych nieruchomości nie była ujęta w ewidencji zbiorników bezodpływowych.⁶⁰

(akta kontroli str. 168-172, 187-198, 425-428, 436)

W Gminie zrealizowano działania informacyjno-edukacyjne dla zwiększenia liczby użytkowników wybudowanej sieci kanalizacyjnej, jak wyjaśnił Wójt, poprzez: notatki prasowe w gminnej gazecie, stronę internetową Gminy o realizowaniu inwestycji⁶¹, tablice informacyjne dotyczące Projektu, informacje przekazywane na zebraniach wiejskich czy poprzez wysyłanie przez ZGK do właścicieli nieruchomości informacji dotyczących obowiązku podłączenia do kanalizacji sanitarnej. Efektem wskazanych działań było podłączanie nieruchomości do sieci bez konieczności wydawania decyzji w tym zakresie.

(akta kontroli str. 316-322)

Gmina w okresie objętym kontrolą nie zapewniła dofinansowania dla właścicieli nieruchomości, realizacji podłączeń do sieci, jak również nie występowała z wnioskami o przyznanie dofinansowania do wykonania przyłączy nieruchomości do sieci kanalizacyjnej.

(akta kontroli str. 316-322)

W okresie objętym kontrolą nie stwierdzono przypadków niedokonania przez właścicieli nieruchomości przyłączenia do sieci po 6 miesiącach od oddania tej sieci do użytkowania⁶², w związku z tym, jak wyjaśnił Wójt, w okresie objętym kontrolą nie było potrzeby wszczęcia postępowań administracyjnych zmierzających do wydania decyzji nakazującej właścicielowi nieruchomości wykonanie tego obowiązku.

(akta kontroli str. 316-322, 477)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niewystarczający nadzór Wójta Gminy nad realizacją obowiązków w zakresie gospodarki ściekowej przez właścicieli nieruchomości, świadczący o niedopełnieniu obowiązków wynikających z postanowień art. 5 ust. 6 ucpg. Powyższe stwierdzenie uzasadniają m.in. następujące okoliczności:
 - a. W okresie objętym kontrolą nie prowadzono kontroli prawidłowości opróżniania zbiorników bezodpływowych.
 - b. W Urzędzie nie prowadzono również analizy pod kątem ilości wytwarzanych i usuwanych ścieków z przydomowych oczyszczalni i zbiorników bezodpływowych położonych na terenie Gminy. Z szacunków NIK – przeprowadzonych na podstawie danych pozyskanych w toku kontroli – wynika jednak, że ze zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni odbieranych było w 2019 r. nie więcej niż 8,8% powstających ścieków, a poza ewidencją pozostawało ponad 80 tys. m³ nieczystości ciekłych gromadzonych w tych urządzeniach. Zdaniem NIK tak duże, szacowane ilości nieczystości ciekłych, mogące znajdować się poza ewidencją, wskazują na duże ryzyko zanieczyszczenia wód lub powierzchni ziemi.
Przedstawione powyżej wskaźniki ustalono na podstawie danych pozyskanych w toku kontroli o liczbie osób korzystających w Gminie ze zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni oraz o ilości

⁶⁰ W jednym przypadku w m. Wola Piskulina pod jednym adresem znajdowały się dwa budynki mieszkalne, z których jeden został podłączony do sieci kanalizacji sanitarnej, natomiast drugi korzystał ze zbiornika bezodpływowego.

⁶¹ <https://www.lacko.pl/informacja-do-mieszkancow-osiedl.html>.

⁶² Dla sieci istniejących przed 1 stycznia 2018 r. i nowo wybudowanych, tj. po 1 stycznia 2018 r.

odprowadzonych ścieków z tych urządzeń, a także przy uwzględnieniu danych GUS⁶³ za 2019 r. dotyczących zużycia wody w Gminie Łącko na cele bytowe (które wyniosło 13,5 m³, tj. o 56,7% mniej od średniej krajowej na terenach wiejskich wynoszącej 31,2 m³ oraz o 30,8% mniej niż średnia dla obszarów wiejskich na terenie województwa małopolskiego wynosząca 19,5 m³) oraz 30% wskaźnika na tzw. bezpowrotne zużycie wody (tereny wiejskie)⁶⁴.

Powyższe szacunki znajdują swoje potwierdzenie w danych źródłowych przedstawionych w toku kontroli za okres 2018-2020 (trzy kwartały) o liczbie osób korzystających z sieci kanalizacyjnej, ze zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni oraz o ilości odebranych ścieków z tych urządzeń. Wskazują one na niezasadnie dużą rozpiętość pomiędzy ilością wytworzonych i odebranych ścieków w gospodarstwach domowych korzystających z sieci kanalizacyjnej w porównaniu do mieszkańców korzystających ze zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni. Średnia ilość ścieków odebranych ze zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni przydomowych przypadająca na jednego mieszkańca korzystającego ze wskazanych powyżej form odprowadzania nieczystości ciekłych wyniosła w okresie 2018-2020 (trzy kwartały) odpowiednio: 0,51 m³, 0,83 m³ i 1,10 m³, podczas gdy analogiczny wskaźnik dla osób korzystających z sieci kanalizacyjnej wyniósł w ww. okresie odpowiednio: 24,53 m³ (tj. ponad 48 razy więcej), 26,47 m³ (niemal 32 razy więcej) i 27,20 m³ (prawie 25 razy więcej)⁶⁵.

- c. Równocześnie nie podejmowano stosownych działań pomimo posiadania przez Gminę informacji o niezawarcu przez ponad 90% mieszkańców posiadających zbiorniki bezodpływowe umów na ich opróżnianie⁶⁶, podczas gdy obowiązek posiadania takich dokumentów ustanowiono w art. 6 ust. 1 ucpg, a konieczność zorganizowania przez Gminę opróżniania zbiorników bezodpływowych w określonych powyżej przypadkach, w tym wydania

⁶³ Dostępne na portalu: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>.

⁶⁴ Obliczenie ilości wytworzonych w 2019 r. nieczystości płynnych przez 9 287 mieszkańców Gminy korzystających ze zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni przy zużyciu wody w Gminie Łącko na cele bytowe wynoszącej wg GUS 13,5 m³ [$9\,287 \times 13,5\,m^3 = 125\,374,5\,m^3$]. Obliczenie ilości bezpowrotnie zużytej wody przy uwzględnieniu wskaźnika 30% [$125\,374,5\,m^3 \times 30\% = 37\,612,4\,m^3$].

Ustalenie szacunkowej ilości wytworzonych nieczystości płynnych, które powinny zostać przekazane do oczyszczenia [$125\,374,5\,m^3 - 37\,612,4\,m^3 = 87\,762,1\,m^3$].

Ustalenie szacunkowego wskaźnika dotyczącego poziomu faktycznie odebranych nieczystości płynnych ze zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni przydomowych w ilości 7 712,1 m³ w odniesieniu do ilości ścieków wytworzonych, tj. 87 762,1 m³ [$7\,712,1\,m^3 / 87\,762,1\,m^3 = 8,8\%$].

Ustalenie szacunkowej ilości ścieków gromadzonych w zbiornikach bezodpływowych i przydomowych oczyszczalniach pozostających poza ewidencją [$87\,762,1\,m^3 - 7\,712,1\,m^3 = 80\,050,0\,m^3$].

⁶⁵ W 2018 r. wykazano wywóz 5 083,0 m³ nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni przydomowych, z których korzystało 10 048 mieszkańców Gminy, podczas gdy ilość ścieków odprowadzonych kanalizacją, z której korzystało 6 552 osób, wyniosła 160 715,0 m³.

W 2019 r. wykazano wywóz 7 712,1 m³ nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni przydomowych, z których korzystało 9 287 mieszkańców Gminy, podczas gdy ilość ścieków odprowadzonych kanalizacją, z której korzystało 7 332 osób, wyniosła 194 085,9 m³.

W 2020 r. (trzy kwartały) wykazano wywóz 9 222,1 m³ nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni przydomowych, z których korzystało 8 375 mieszkańców Gminy, podczas gdy ilość ścieków odprowadzonych kanalizacją, z której korzystało 8 292 osób, wyniosła 225 514,9 m³.

⁶⁶ Z informacji podanych przez Urząd w toku kontroli wynika, że w latach 2018-2020 odpowiednio 93,0%, 91,4% i 91,2% właścicieli nieruchomości posiadających zbiorniki bezodpływowe (ujętych w ewidencji) nie zawarło umowy na ich opróżnianie. Tak wysoki odsetek potwierdziło również badanie wybranej próby przez kontrolera NIK. Z poddanych analizie 92 nieruchomości, które położone były w nieskanalizowanych miejscowościach Brzyna i Łazy Brzyńskie, wynika bowiem że Gmina posiadała informacje, iż w przypadku 76 z nich (tj. 82,6%) nie zawarto pisemnej umowy na opróżnianie zbiorników bezodpływowych.

stosownych decyzji z rygiorem natychmiastowej wykonalności, wynika wprost z postanowień art. 6 ust. 6-8 cyt. ustawy.

(akta kontroli str. 191, 197, 316-322, 323-326, 494-496)

Wójt Gminy wskazał m.in., że dopiero po przebudowie oczyszczalni ścieków w Łącku od września 2019 r. ilość przywożonych ścieków pojazdami asenizacyjnymi do oczyszczalni ścieków w Łącku jest weryfikowana poprzez przepływomierz. Ilość ścieków w latach poprzednich nie była kontrolowana z uwagi na stare rozwiązania techniczne oczyszczalni i brak tego typu urządzeń pomiarowych.

Ponadto Wójt wyjaśnił, że nie wydawał decyzji na podstawie art. 6 ust. 7 w związku z art. 6 ust. 6 ucpg, jednakże właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, mają możliwość podpisania umowy z gminną jednostką organizacyjną lub przedsiębiorcą posiadającym zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych. Wykaz przedsiębiorców świadczących tego typu usługi widnieje na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Łącko. Nie wszyscy mieszkańcy korzystający z usług w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych mają podpisane umowy, ale mogą z tych usług skorzystać. W przedmiotowym okresie oczyszczalnia ścieków w Łącku była modernizowana, ponieważ możliwości przerobowe oczyszczalni z uwagi na ilość dostarczanych ścieków stały się ograniczone. Trudności z odebraniem nieczystości miały wpływ na wydawanie decyzji zobowiązujących mieszkańców do opróżniania zbiorników.

(akta kontroli str. 316-322, 491-493)

Zdaniem NIK, w celu sprawowania w sposób prawidłowy nadzoru nad realizacją obowiązków w zakresie gospodarki ściekowej przez właścicieli nieruchomości Gmina powinna posiadać dane i analizy pozwalające na identyfikowanie wszystkich nieruchomości, których właściciele obejmują obowiązki związane z zapewnieniem prawidłowego postępowania z nieczystościami ciekłymi oraz określenie liczby mieszkańców w całej Gminie, a więc także poza obszarem aglomeracji, korzystających z poszczególnych sposobów pozbywania się nieczystości ciekłych. Gmina powinna także posiadać bilanse ilości powstających i usuwanych różnymi sposobami ścieków.

Ponadto NIK zauważa, że przepisy art. 6 ust. 7 i 8 ucpg zobowiązywały Wójta Gminy do wydania z urzędu odpowiednich decyzji – z rygiorem natychmiastowej wykonalności – w przypadkach niezawarcia przez właścicieli nieruchomości umów na odbiór nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości.

2. Nierzetelne i niezgodne z obowiązującymi wymogami prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni, ponieważ nie zawierały one informacji dotyczących objętości zbiorników lub oczyszczalni, a także informacji pozwalających na określenie częstotliwości opróżniania oraz aktualności umowy na opróżnianie. Taki sposób prowadzenia ewidencji uniemożliwiał realizację celu określonego w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 2 ucpg polegającego na przeprowadzaniu kontroli częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych z przydomowych oczyszczalni ścieków.

(akta kontroli str. 187-198)

Wójt wyjaśnił, że z uwagi na niewystarczającą przepustowość oczyszczalni ścieków w Łącku i Jazowsku, nie była prowadzona kompleksowa kontrola prawidłowości opróżniania zbiorników bezodpływowych, dlatego nie były również gromadzone w ewidencji zbiorników bezodpływowych dane dotyczące

pojemności zbiorników. Zmodernizowana oczyszczalnia ścieków w Łącku, pozwoli dopiero na przyjęcie odpowiedniej ilości ścieków przywożonych taborem asenizacyjnym i zostanie zweryfikowana na nowo ewidencja zbiorników.

(akta kontroli str. 187-198, 316-322)

3. Nieujęcie w ewidencji zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków wszystkich nieruchomości korzystających z tej formy odprowadzania nieczystości ciekłych.

Analiza przeprowadzona przez kontrolera NIK, na podstawie danych dotyczących miejscowości Brzyna, która nie posiadała sieci kanalizacyjnej, wykazała że 21 nieruchomości z 75 (tj. 28%) nie było ujętych w ewidencji zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków.

(akta kontroli str. 191, 197, 323-326)

Wójt wyjaśnił, że nieujęcie nieruchomości w ewidencji zbiorników bezodpływowych, spowodowane było sporządzaniem ewidencji zbiorników bezodpływowych na podstawie oświadczeń mieszkańców, których część (tj. 21) nie wskazała sposobu gromadzenia nieczystości ciekłych. W związku z brakiem kompleksowej kontroli zbiorników, nie wykazano tych nieruchomości w ewidencji. Ponadto trzy z tych nieruchomości nie są zamieszkałe (pomimo zameldowania w nich osób) w związku z tym również ich nie wykazano.

(akta kontroli str. 206-213, 323-326, 429-430)

4. W złożonym do GUS sprawozdaniu SG-01 gospodarka mieszkaniowa i komunalna za 2018 r. w zakresie liczby zbiorników bezodpływowych podano nieprawidłowe dane, tj. wykazano ich 2 115 szt., pomimo iż w ewidencji zbiorników bezodpływowych za 2018 r. ich liczba wynosiła 2 038.

(akta kontroli str. 193-202)

Wójt wyjaśnił, iż zgodna ze stanem faktycznym jest liczba zbiorników podana w ewidencji zbiorników bezodpływowych, tj. 2 038 szt. Tym samym w sprawozdaniu do GUS za 2018 r. liczba zbiorników bezodpływowych została błędnie podana.

(akta kontroli str. 316-322)

OCENA CZĄSTKOWA

NIK negatywnie ocenia sprawowanie nadzoru nad postępowaniem ze ściekami komunalnymi na obszarze Gminy. Ustalenia kontroli NIK wskazują, że Wójt Gminy nie wywiązał się właściwie z obowiązków określonych w art. 5 ust. 6 ucpg w części dotyczącej gospodarki ściekowej. W okresie objętym kontrolą Gmina nie prowadziła kompleksowej kontroli prawidłowości opróżniania zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków przez swoich mieszkańców. Tymczasem z szacunków NIK wynika, że ze zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni odbieranych było nie więcej niż 8,8% powstających ścieków, a poza ewidencją pozostawało ponad 80 tys.m³ nieczystości ciekłych gromadzonych w tych urządzeniach. Zdaniem NIK tak duże, szacowane ilości nieczystości ciekłych, mogące znajdować się poza ewidencją, wskazują na duże ryzyko zanieczyszczenia wód lub powierzchni ziemi.

Ponadto kontrola wykazała, że nie podejmowano stosownych działań pomimo posiadania przez Gminę informacji o niezawarcie przez ponad 90% mieszkańców posiadających zbiorniki bezodpływowe umów na ich opróżnianie, podczas gdy obowiązek posiadania takich dokumentów ustanowiono w art. 6 ust. 1 ucpg, a konieczność zorganizowania przez Gminę opróżniania zbiorników bezodpływowych w określonych powyżej przypadkach, w tym wydania stosownych decyzji z rygorem natychmiastowej wykonalności, wynika wprost z postanowień

art. 6 ust 6-8 cyt. ustawy.

Gmina prowadziła ewidencję zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, jednakże ewidencja ta była nierzetelna i niezgodna z obowiązującymi wymogami, ponieważ nie umożliwiała wykonania zadań określonych w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 2 ucp. Dodatkowo badania kontrolne NIK wykazały, że w przedmiotowej ewidencji nie ujęto wszystkich nieruchomości korzystających ze wskazanych powyżej form odprowadzania nieczystości ciekłych.

Weryfikowano rzetelność, w tym terminowość, sprawozdań o ilości odebranych i przekazanych do zlokalizowanych nie tylko w Gminie zlewni ścieków, składanych przez przedsiębiorców oraz ZGK. Ponadto Gmina podejmowała działania dotyczące przyłączania do sieci użytkowników, którzy byli do tego zobowiązani.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły także nierzetelnego sporządzenia sprawozdania SG-01 za 2018 r. złożonego do GUS.

3. Finansowanie zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych

Opis stanu faktycznego

3.1 Zapewnienie środków na finansowanie zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych

Gmina w okresie objętym kontrolą podejmowała działania zmierzające do pozyskiwania środków na realizację przedsięwzięć dotyczących gospodarki ściekowej na terenach objętych aglomeracjami z uwzględnieniem zadań ujętych w AKPOŚK 2017, jak i na obszarze Gminy położonym poza aglomeracjami.

Na realizację zadań Gmina pozyskiwała środki z programów UE, z pożyczek od krajowych instytucji, jak również z odpowiednich programów rządowych.

Gmina pismem⁶⁷ z 10 października 2018 r. wystąpiła z wnioskiem do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, za pośrednictwem Wojewody Małopolskiego, o dofinansowanie zadania pn. *Poprawa warunków przestrzennych i infrastrukturalnych na osiedlu romskim w Gminie Łącko* w ramach Programu Integracji Społeczności Romskiej w Polsce na lata 2014-2020. Zadanie miało polegać na doprowadzeniu kanalizacji sanitarnej do osiedla Romskiego, a ze względu na uwarunkowanie terenowe i technologiczne wykonanie kanalizacji sanitarnej osiedla Romskiego uzależnione było od skanalizowania części miejscowości Maszkowice.

Wg złożonego wniosku koszt budowy kanalizacji oszacowano na kwotę 4 400 tys. zł, w ramach której planowano wykonać około 8 km sieci kanalizacji sanitarnej oraz umożliwić podpięcie do wykonanej kanalizacji sanitarnej około 75 budynkom mieszkalnym. Gmina otrzymała promesę na kwotę 1 445 tys. zł. Ponadto w budżecie Gminy zabezpieczono kwotę 200 tys. zł. Najkorzystniejsza oferta na wykonanie zadania wynosiła 2 048 126 zł, w związku z czym Wójt pismem z 14 maja 2019 r.⁶⁸ zwrócił się do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z prośbą o zwiększenie dotacji o kwotę 400 tys. zł. Ostatecznie otrzymano dofinansowania w łącznej wysokości 1 845 tys. zł, co pozwoliło na wykonanie kanalizacji sanitarnej o łącznej długości 4,5 km. Zrealizowanie zadania umożliwiło podłączenie się do sieci kanalizacji sanitarnej 38 budynkom mieszkalnym.

(akta kontroli str. 396- 424)

⁶⁷ Znak: RIR.7013.1.3.3.2018.

⁶⁸ Znak: PIP.7013.1.3.4.2018.

Jak wyjaśniła Kierownik Referatu Inwestycji i Rozwoju, poszukując źródeł dofinansowania zadań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, sprawdzano m.in. możliwości pozyskania dofinansowania budowy kanalizacji sanitarnej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Po uzyskaniu informacji, że o dofinansowanie mogą się starać beneficjenci o aglomeracjach pow. 10 tys. RLM, zrezygnowaliśmy ze składania wniosku.

(akta kontroli str. 394-395)

Gmina w latach objętych kontrolą z opłat za korzystanie ze środowiska otrzymała z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego łącznie 18 099,22 zł, tj. odpowiednio w 2018 r. – 12 558,15 zł, w 2019 r. – 3 222,57 zł i w 2020 r. – 2 318,50 zł.

(akta kontroli str. 431-433)

Jak wskazał Wójt, w okresie objętym kontrolą, nie było wpływów z tytułu opłat i kar za usunięcie drzew i krzewów oraz z uwagi na brak składowisk odpadów na terenie Gminy nie było również wpływów z tytułu opłat i kar za składowanie i magazynowanie odpadów.

Gmina w okresie objętym kontrolą nie finansowała i nie dofinansowała zadań związanych z gospodarką ściekową ze środków z opłat i kar, o których mowa w art. 403 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska⁶⁹.

(akta kontroli str. 431-434)

W okresie objętym kontrolą Gmina podejmowała działania celem zapewnienia środków finansowych zarówno ze źródeł zewnętrznych tj. z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej czy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz angażując środki własne Gminy i Zakładu. Pozyskiwane środki umożliwiały realizację zadań z zakresu gospodarki ściekowej w zakładanych w harmonogramach terminach.

Nie stwierdzono by zmiany terminów realizacji zadań były spowodowane niezapewnieniem odpowiednich środków finansowych.

(akta kontroli str. 396- 424)

3.2 Finansowanie zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych

W okresie objętym kontrolą w Gminie Łącko na przedsięwzięcia w zakresie zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych zaplanowano nakłady w łącznej wysokości 35 912,6 tys. zł, a wydatkowano 31 916,6 tys. zł na realizację łącznie dziewięciu zadań⁷⁰, w tym:

- w 2018 r. – 5 836,7 tys. zł na realizację trzech zadań⁷¹,
- w 2019 r. – 22 025,4 tys. zł na realizację czterech zadań⁷²,
- do 30 września 2020 r. – 3 952,5 tys. zł na realizację dwóch zadań⁷³.

(akta kontroli str. 223-226, 373-393, 435)

⁶⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, ze zm.

⁷⁰ W 2018 r. w trakcie oceny był wniosek złożony w ramach RPO na budowę oczyszczalni ścieków i budowę sieci wodociągowej rozdzielczej oraz kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kadacza. W AKPOŚK 2017 planowano wydatkowanie środków finansowych w 2020 r w wysokości 4 000 tys. zł na opracowanie dokumentacji projektowej tego zadania, jednak zaplanowanych wydatków nie zrealizowano. Powodem tego było przyznanie dofinansowania w 2019 r., a tym samym rozpoczęcie procedury wylaniania wykonawców.

⁷¹ Przebudowa oczyszczalni w Łącku, budowa kanalizacji w m. Zabrzeż i Wola Piskulina.

⁷² Przebudowa oczyszczalni w Łącku, budowa kanalizacji w m. Zabrzeż, Wola Kosnowa oraz w części m. Maszkowice i Jazowsko.

⁷³ Przebudowa oczyszczalni w Łącku, budowa kanalizacji w m. Zabrzeż.

W aglomeracji Łącko w okresie objętym kontrolą w zakresie gospodarki ściekowej Gmina realizowała przebudowę oczyszczalni ścieków w miejscowości Łącko oraz budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowości Zabrzeż oraz Łącko (os. Pożogi). Na realizację wskazanych zadań poniesiono łącznie 24 417,6 tys. zł., w tym na:

1. Przebudowę oczyszczalni ścieków w Łącku – 16 162,2 tys. zł, w tym odpowiednio w latach: 1 771,1 tys. zł, 12 774,0 tys. zł i 1 617,1 tys. zł.
2. Budowę kanalizacji sanitarnej w Zabrzeży – 6 911,8 tys. zł, w tym odpowiednio w latach: 2 040,0 tys. zł, 3 880,0 tys. zł i 991,8 tys. zł.
3. Budowę kanalizacji sanitarnej Łącko-Požogi w ramach projektu pn.: *Przebudowa oczyszczalni ścieków w Łącku oraz budowa kanalizacji sanitarnej w Zabrzeży* – 1 343,6 tys. zł (tylko rok 2020).

W aglomeracji Łącko – Jazowsko nie realizowano wydatków w zakresie budowy oczyszczalni ścieków oraz budowy sieci wodociągowej rozdzielczej wraz z budową kanalizacji w m. Kadcza.

Na terenach nieobjętych aglomeracjami zrealizowano wydatki na łącznie trzy zadania:

1. Budowę kanalizacji sanitarnej w m. Wola Kosnowa – finansowanie tylko w 2019 r. – 3 283,2 tys. zł⁷⁴.
2. Budowę kanalizacji sanitarnej w m. Wola Piskulina – finansowanie tylko w 2018 r. – 2 025,6 tys. zł⁷⁵.
3. Budowę kanalizacji sanitarnej w części m. Maszkowice i Jazowsko – finansowanie tylko w 2019 r. – 2 088,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 223-226, 227, 394-395, 435)

Gmina na realizację zadań z zakresu gospodarki ściekowej na terenie aglomeracji Łącko przeznaczała środki własne oraz środki z pożyczek z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz z dofinansowania z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

W latach objętych kontrolą na realizowane zadania z zakresu gospodarki ściekowej w aglomeracji Łącko przeznaczono:

1. Środki własne Gminy 6 858,3 tys. zł (w tym odpowiednio w latach 2018-2020 III kwartał 1 281,5 tys. zł, 4 706,1 tys. zł i 870,7 tys. zł.).
2. Z pożyczki z WFOŚiGW – 4 428,3 tys. zł (w tym odpowiednio 1 187,2 tys. zł, 2 778,8 tys. zł i 462,3 tys. zł.).
3. Z RPO WM – 16 762,1 tys. zł (w tym odpowiednio 2 633,7 tys. zł, 11 508,9 tys. zł i 2 619,5 tys. zł.).
4. Z PROW – 1 922,5 tys. zł (w tym odpowiednio 734,3 tys. zł, 1 188,2 tys. zł, a w 2020 r. 0 zł.).
5. Z dotacji Ministra MSWiA w ramach programu Integracji Społeczności Romskiej w Polsce na 2019 r. – 1 843,3 tys. zł.).

(akta kontroli str. 225, 227, 228-280, 435)

Wydatki na inwestycje w aglomeracji Łącko zostały zrealizowane zgodnie z harmonogramem rzeczowo – finansowym danego przedsięwzięcia, tj. budowy oczyszczalni w Łącku oraz budowy kanalizacji w m. Zabrzeż oraz Łącko – Pożogi.

(akta kontroli str. 234-246, 247-249, 260, 381-382, 383-393)

⁷⁴ Część inwestycji znajdowała się na terenie aglomeracji Łącko, jednak znaczna jej część znajdowała się poza aglomeracją.

⁷⁵ Jw.

Kwoty poniesionych wydatków na realizowane w latach 2018 i 2019 zadania, zostały w sposób prawidłowy wykazane w sprawozdaniach z realizacji KPOŚK.
(akta kontroli str. 168-172, 223, 225, 281-287, 292-296, 373-393)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia pozytywnie podejmowane przez Gminę działania w zakresie pozyskania i zabezpieczenia środków finansowych dla pełnej i terminowej realizacji zaplanowanych zadań w zakresie gospodarki ściekowej. Gmina wykonała zaplanowane wydatki oraz w sposób prawidłowy uwzględniła je sprawozdaniach z realizacji KPOŚK za lata 2018 i 2019.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi

NIK nie formułuje uwag.

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

1. Podjęcie działań w celu zgromadzenia i przeprowadzenia analizy danych pozwalających na zidentyfikowanie wszystkich nieruchomości, których właściciele obejmują obowiązki związane z zapewnieniem prawidłowego postępowania z nieczystościami ciekłymi oraz zbilansowanie ilości powstających i usuwanych różnymi sposobami ścieków.
2. Zapewnienie rzetelnego prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków poprzez ujęcie danych umożliwiających prowadzenie kontroli częstotliwości ich opróżniania, a w przypadku przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych.
3. Zwiększenie nadzoru nad prawidłowością opróżniania zbiorników bezodpływowych i przekazywania nieczystości ciekłych do oczyszczenia.
4. Wprowadzenie mechanizmów zapewniających rzetelne sporządzanie sprawozdań z zakresu gospodarki ściekowej i przekazywanie danych zgodnych z danymi rzeczywistymi.
5. Przekazanie do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie poprawionych sprawozdań z realizacji KPOŚK za rok 2018 i 2019 oraz skorygowanego sprawozdania SG-01 za 2018 r. do GUS.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, maja 2021 r.

Kontroler:
Rafał Rossowski
Specjalista kontroli państwowej